

UZASADNIENIE

Potrzeba opracowania projektowanej ustawy wynika z konieczności zapewnienia stosowania przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) (Dz. Urz. UE L 95 z 07.04.2017, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 2017/625”.

Głównym celem projektowanej ustawy jest określenie zadań i kompetencji w odniesieniu do realizacja zobowiązań wynikających z rozporządzenia 2017/625 w obszarze:

- 1) ochrony zdrowia zwierząt;
- 2) bezpieczeństwa:
 - a) produktów pochodzenia zwierzęcego,
 - b) żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego znajdujące się w rolniczym handlu detalicznym, w rozumieniu art. 3 ust. 3 pkt 29b ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2020 r. poz. 2021), zwanym dalej „rolniczym handlem detalicznym”,
 - c) środków spożywczych zawierających zarówno produkty pochodzenia roślinnego, jak i przetworzone produkty pochodzenia zwierzęcego (produkty złożone).

Niezależnie od zapewnienia stosowania rozporządzenia 2017/625, projektowana ustawa zmienia także przepisy ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1753), m. in. w celu: nowelizacji przepisów dotyczących

produkcji mięsa na użytek własny, uszczegółowienia przepisów dotyczących produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych na rynki państw trzecich, nowelizacji przepisów ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego z zakresu kar pieniężnych.

Ponadto, proponowane w projekcie zmiany mają na celu usprawnienie realizacji zadań przez organy Inspekcji Weterynaryjnej, jak również wyeliminowanie wątpliwości interpretacyjnych wynikłych w toku stosowania zmienianych ustaw.

W tym celu przewiduje się nowelizację następujących ustaw:

- 1) ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej;
- 2) ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 3) ustawę z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt;
- 4) ustawę z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego;
- 5) ustawę z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach;
- 6) ustawę z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia;
- 7) ustawę z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej.

Jednocześnie, proponuje się uchylene:

- 1) ustawy z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej;
- 2) ustawy z dnia 10 grudnia 2003 r. o kontroli weterynaryjnej w handlu;

I. Zmiany w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej

Pierwsza ze zmian wprowadzanych w ustawie o Inspekcji Weterynaryjnej polega na dodaniu w tytule ustawy, po określeniu przedmiotu ustawy, odnośnika informującego o akcie normatywnym, z którym ustawa jest związana, tj. o rozporządzeniu 2017/625 i którego stosowaniu, po nowelizacji, będzie służyła (art. 1 pkt 1 projektu ustawy).

W związku z zakresem przedmiotowym rozporządzenia 2017/625 konieczne było uchylenie art. 1 pkt 2 i 3 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej stanowiących, że ustawa określa zasady współpracy organów Inspekcji Weterynaryjnej z organami centralnymi państw członkowskich Unii Europejskiej odpowiedzialnymi za stosowanie prawodawstwa weterynaryjnego lub przepisów dotyczących bezpieczeństwa żywności oraz Komisją Europejską, a także zasady wystawiania świadectw zdrowia. Obecnie zasady te określa rozporządzenie 2017/625, dlatego należało wyeliminować z prawodawstwa krajowego przepisy regulujące ww. kwestie w celu uniknięcia podwójnych regulacji oraz niezgodności przepisów krajowych z przepisami rozporządzenia 2017/625 i aktami prawnymi uzupełniania

wydanymi na jego podstawie (art. 1 pkt 2 pkt a i b projektu ustawy). W celu doprecyzowania zakresu spraw regulowanych ustawą o Inspekcji Weterynaryjnej, w art. 1 dodano pkt 4 wskazujący, że ustawa określa zasady wykonywania zadań przez Inspekcję Weterynaryjną, w szczególności zasady przeprowadzania kontroli, w tym kontroli urzędowych w rozumieniu art. 2 ust. 1 rozporządzenia 2017/625, oraz wykonywania innych czynności urzędowych w rozumieniu art. 2 ust. 2 tego rozporządzenia.

Zmiana brzmienia art. 2 wynika z propozycji uchylecia ustawy o weterynaryjnej kontroli granicznej i zawarcia w ustawie o Inspekcji Weterynaryjnej regulacji mających na celu zapewnienie stosowania przepisów rozporządzenia 2017/625 oraz niektórych aktów delegowanych lub wykonawczych wydanych na podstawie tego rozporządzenia, w zakresie zasad przeprowadzania kontroli urzędowych oraz innych czynności urzędowych w odniesieniu m. in. do produktów pochodzenia zwierzęcego, w rozumieniu art. 3 pkt 19 ww. rozporządzenia, przywożonych na terytorium RP z państw trzecich. Tym samym powstała konieczność objaśnienia użytych w ustawie określeń odnoszących się do ww. zakresu regulacji, tj. „przesyłka”, „przywóz” i „tranzyt”, które zgodnie z projektowanym brzmieniem art. 2 ust. 2 pkt 1–3 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej należy rozumieć zgodnie ze znaczeniem nadanym im w rozporządzeniu 2017/625. Dla zapewnienia przejrzystości art. 2 został podzielony na dwa ustępy. Ustęp pierwszy odpowiada dotychczasowej treści art. 2, z zastrzeżeniem, że w proponowanym brzmieniu nie odnosi się już do przepisów o weterynaryjnej kontroli granicznej oraz przepisów o kontroli weterynaryjnej w handlu, w związku z przewidzianym w projekcie uchyleciem obu tych ustaw (art. 1 pkt 3 projektu).

Projekt zakłada także nowelizację art. 3 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej. Pierwsza z wprowadzanych zmian uzupełnia katalog zadań Inspekcji Weterynaryjnej realizowanych w celu zapewnieniu ochrony zdrowia publicznego, poprzez dodanie przepisu dotyczącego zadań z zakresu bezpieczeństwa produktów złożonych określonych w przepisach Unii Europejskiej wydanych na podstawie art. 47 ust. 2 lit. a rozporządzenia 2017/625, tj. produktów złożonych podlegających kontrolom urzędowym w punktach kontroli granicznej (art. 1 pkt 4 lit. a projektu). Obecnie obowiązek przeprowadzania przez organy Inspekcji Weterynaryjnej weterynaryjnej kontroli granicznej produktów złożonych wywodzony jest *a contrario* z przepisu art. 73 ust. 1 lit. c ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U z 2020 r. poz. 2021, z późn. zm.), ustanawiającego organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej organami urzędowej kontroli żywności w zakresie bezpieczeństwa żywności w odniesieniu do żywności zawierającej jednocześnie środki

spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego, o której mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia nr 853/2004, produkowanej i wprowadzanej do obrotu lub wywożonej do państw trzecich, przywożonej z tych państw w zakresie nieobjętym decyzją Komisji 2007/275/WE z dnia 17 kwietnia 2007 r. dotyczącą wykazu zwierząt i produktów mających podlegać kontroli w punktach kontroli granicznej na mocy dyrektyw Rady 91/496/EWG i 97/78/WE (Dz. Urz. UE L 116 z 04.05.2007, str. 9, z późn. zm.) oraz powrotnie wywożonej do tych państw, z wyłączeniem żywności znajdującej się w rolniczym handlu detalicznym. W odniesieniu do żywności złożonej objętej decyzją Komisji 2007/275/WE, właściwa jest Inspekcja Weterynaryjna. Właściwość organów Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie produktów złożonych podlegających kontroli urzędowej w punktach kontroli zostanie wyrażona *expressis verbis* w projektowanym przepisie art. 3 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej.

Kolejna ze zmian wprowadzanych w art. 3 polega na nadaniu nowego brzmienia ust. 2 pkt 5 lit. a i uchyleniu lit. b (art. 1 pkt 4 lit. b tiret pierwsze i drugie projektu). Proponuje się rozszerzenie zakresu przedmiotowego lit. a, by mieścił w sobie przeprowadzanie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych w całym zakresie zadań Inspekcji Weterynaryjnej. W konsekwencji przyjęcia takiej koncepcji, lit. b stała się zbędna i należało ją uchylić.

Dodanie lit. da w art. 3 w ust. 2 w pkt 5 (art. 1 pkt 4 lit. b tiret trzecie projektu), wynika z dodania rozdziału 9b w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt, oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 1421), dotyczącego kontroli preparatów weterynaryjnych adaptacyjnych stosowanych w medycynie weterynaryjnej (art. 2 pkt 29 projektu). W związku z rozszerzeniem zakresu działań przeprowadzanych przez Inspekcji Weterynaryjnej o kontrolę ww. preparatów, należało wprowadzić odpowiadającą temu zmianę w ustawie o Inspekcji Weterynaryjnej.

Projekt przewiduje także nadanie nowego brzmienia art. 3 ust. 6 pkt 1 i 2 (art. 1 pkt 4 lit. c projektu), przy czym zmiana ta służy głównie dostosowaniu ww. przepisu do nomenklatury stosowanej w rozporządzeniu 2017/625. W tym celu w pkt 1 określenie „weterynaryjnej kontroli granicznej” zastąpiono określeniem „kontroli urzędowej, o której mowa w art. 47 ust. 1 rozporządzenia 2017/625”, w pkt 2 natomiast, określenie „kontroli” zastąpiono określeniem „kontroli urzędowej”. Dodatkowo, pkt 1 uzupełniono o kontrole dotyczące produktów złożonych określonych w przepisach Unii Europejskiej wydanych na podstawie art. 47 ust. 2 lit. a rozporządzenia 2017/62. Zmiana ta służy zapewnieniu spójności

z projektowanym art. 3 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej (art. 1 pkt 4 lit. a projektu).

Zmiana brzmienia art. 4 ust. 1 służy zapewnieniu ściślejszej współpracy organów Inspekcji Weterynaryjnej i Prokuratury – organu ochrony prawnej (art. 1 pkt 5 projektu). Dotychczasowe brzmienie przepisu nie uwzględniało współpracy z Prokuraturą, która w przeciwieństwie do Policji, nie wchodzi w skład struktur administracji rządowej, czy też szerzej, publicznej. Konieczność uwzględnienia w ustawie o Inspekcji Weterynaryjnej podstawy prawnej umożliwiającej wzmocnienie współpracy ww. organów była podnoszona przez Inspekcję Weterynaryjną.

W art. 1 pkt 6 projektu zaproponowano uchylenie art. 4a stanowiącego upoważnienie ustawowe dla ministra właściwego do spraw rolnictwa do określenia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, w drodze rozporządzenia, warunków i sposobu współpracy organów Inspekcji Weterynaryjnej z organami celnymi, w tym przy kontroli przemieszczanych w celach niehandlowych zwierząt domowych towarzyszących podróżnym.

Nowelizacja art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej przewidziana w art. 1 pkt 7 lit. a projektu służy usystematyzowaniu podmiotów realizujących zadania Inspekcji Weterynaryjnej w związku z wprowadzeniem w rozporządzeniu 2017/625 oraz rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2019/624 z dnia 8 lutego 2019 r. dotyczącym szczególnych przepisów w dziedzinie przeprowadzenia kontroli urzędowych dotyczących produkcji mięsa oraz obszarów produkcyjnych i obszarów przejściowych w odniesieniu do żywych mały zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 (Dz. Urz. UE L 131 z 17.05.2019, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem 2019/624”, nowych kategorii podmiotów zaangażowanych, obok urzędowych lekarzy weterynarii, w wykonywanie zadań związanych z kontrolami urzędowymi i innymi czynnościami urzędowymi, tj. odpowiednio „urzędowych pracowników pomocniczych” oraz „pracowników wyznaczonych przez właściwe organy”. W punkcie pierwszym wymieniono podmioty zdefiniowane w przepisach UE, przy czym mogą nimi być zarówno pracownicy Inspekcji Weterynaryjnej, jak i osoby niezatrudnione w jej strukturach. Punkt drugi wymienia pracowników Inspekcji Weterynaryjnej nienależących do żadnej z ww. osób. Punkt trzeci wymienia natomiast osoby wyznaczone do wykonywania czynności pomocniczych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 6 pkt 1 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej. Pracownicy ci, choć wykonują czynności o charakterze pomocniczym nie są

urzędowymi pracownikami pomocniczymi w rozumieniu art. 3 pkt 49 rozporządzenia 2017/625. Zgodnie z projektowanym brzmieniem pkt 3, do wykonywania czynności pomocniczych będzie można wyznaczyć także lekarzy weterynarii. Obowiązujący obecnie przepis art. 5 ust. 2 pkt 2 daje możliwość wyznaczania do wykonywania czynności pomocniczych jedynie osoby niebędące lekarzami weterynarii, co może powodować trudności w doborze osób do pomocy.

Celem zmiany przepisu art. 5 ust. 3 jest wyłącznie jego dostosowanie do nowego brzmienia ust. 2 (art. 1 pkt 7 lit. b projektu).

Projekt zakłada uchylenie przepisu art. 5 ust. 4 stanowiącego, że lekarze weterynarii i inne osoby zatrudnione w Inspekcji Weterynaryjnej oraz lekarze weterynarii wyznaczeni do wykonywania określonych czynności, są urzędowymi lekarzami weterynarii. Tym samym, w myśl ustawy każdy zatrudniony w strukturach Inspekcji Weterynaryjnej lekarz weterynarii jest uznawany za urzędowego lekarza weterynarii – niezależnie od powierzonych mu zadań (art. 1 pkt 7 lit. c projektu). Uchylenie omawianego przepisu służy zapewnieniu spójności prawa krajowego z art. 3 pkt 32 rozporządzenia 2017/625, zgodnie z którym urzędowy lekarz weterynarii oznacza lekarza weterynarii wyznaczonego przez właściwe organy, będącego ich pracownikiem lub nie, odpowiednio wykwalifikowanego do przeprowadzania kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem oraz stosownymi przepisami, o których mowa w art. 1 ust. 2.

W związku z uchyleniem rozporządzenia (WE) nr 854/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 206, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 75), posługującego się pojęciem „zatwierdzonego lekarza weterynarii”, art. 5 ust. 5 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej stracił swoje uzasadnienie, dlatego należało go uchylić (art. 1 pkt 7 lit. c projektu).

Dodanie w ustawie o Inspekcji Weterynaryjnej art. 5a stanowi wykonanie art. 4 ust. 4 rozporządzenia 2017/625, nakładającego na państwa członkowskie obowiązek informowania Komisji Europejskiej o danych kontaktowych organów odpowiedzialnych za organizowanie i przeprowadzanie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych dla każdego z obszarów regulowanych przepisami, o których mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia 2017/625, oraz o danych kontaktowych pojedynczych organów wyznaczonych przez państwo

członkowskie, odpowiedzialnych za koordynowanie współpracy i kontaktów z Komisją i innymi państwami członkowskimi w związku z kontrolami urzędowymi i innymi czynnościami urzędowymi przeprowadzanymi w każdym z obszarów regulowanych przepisami, o których mowa w art. 1 ust. 2. Zgodnie z projektowanym przepisem organem odpowiedzialnym za realizację ww. obowiązków informacyjnych będzie Główny Lekarz Weterynarii (art. 1 pkt 8 projektu).

Nadanie nowego brzmienia art. 7a ust. 1 ustawy służy jego dostosowaniu do obowiązującego stanu prawnego. Istotą zmiany jest zastąpienie zawartego w przepisie odesłania do uchylonego rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. WE L 165 z 30.4.2004, str. 1, z późn. zm.), odesłaniem do rozporządzenia 2017/625 (art. 1 pkt 9 projektu).

W związku z przeniesieniem do ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej części regulacji zamieszczonych dotychczas w uchylanej ustawie z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej, art. 8a ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej zawierający katalog spraw, do których nie stosuje się przepisów art. 29 i art. 32 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162) oraz działu III ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2020 r. poz. 2296, z późn. zm.), uzupełniono o sprawy odpowiadające sprawom wskazanym w art. 30a ustawy o weterynaryjnej kontroli granicznej, do których nie stosuje się przepisów art. 32 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. W związku z powyższym katalog z art. 8a pkt 1 i 2 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej uzupełnia się o sprawy określone w projektowanym art. 15f ust. 1, a także art. 15i ust. 3 tejże ustawy (art. 1 pkt 10 projektu).

Użyte w art. 11 ust. 3 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej określenie „graniczne posterunki kontroli”, wprowadzone do krajowego porządku prawnego ustawą z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej, wdrażającą w tym zakresie dyrektywę Rady 97/78/WE z dnia 18 grudnia 1997 r. ustanawiającą zasady regulujące organizację kontroli weterynaryjnych produktów wprowadzanych do Wspólnoty z państw trzecich (Dz. Urz. WE L 24 z 30.01.1998, str. 9; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 22, str. 247), stało się nieaktualne w związku z wejściem w życie rozporządzenia 2017/625, które uchyliło ww. dyrektywę oraz zastąpiło określenie „graniczny posterunek kontroli”

określeniem „punkt kontroli granicznej”. Projektowane brzmienie art. 11 ust. 3 uwzględnia obowiązującą obecnie nomenklaturę. Zrezygnowano także z obecnego w obowiązującym brzmieniu 11 ust. 3 odesłania do przepisów odrębnych dotyczących zatwierdzania granicznych posterunków kontroli ponieważ odpowiadające im przepisy kompetencyjne dotyczące wyznaczania punktów kontroli granicznej zostały zawarte w projektowanym art. 15a ust. 1 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej (art. 1 pkt 11 oraz art. 1 pkt 14 projektu).

Dodanie pkt 11a w art. 13 ust. 1 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej (art. 1 pkt 12 lit. a projektu), służy realizacji art. 115 ust. 1 rozporządzenia 2017/625, poprzez wskazanie organów odpowiedzialnych za realizację zadań związanych z opracowaniem planu awaryjnego dotyczącego żywności pochodzenia zwierzęcego, żywności, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej oraz pasz. Projekt planu awaryjnego będzie opracowywany przez Głównego Lekarza Weterynarii (żywność złożona wyprodukowana w ramach rolniczego handlu detalicznego), a następnie przekazywany do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa. Jednocześnie przyjęto rozwiązanie zapewniające integrację planu awaryjnego w zakresie dotyczącym ww. żywności i pasz, obecnie bowiem dla pasz i żywności opracowywane są osobne operacyjne plany awaryjne, na podstawie przepisów różnych ustaw, tj. art. 88 ust. 4 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia oraz art. 14 ustawy o paszach, wykonujących postanowienia art. 13 ust. 1 uchylonego już rozporządzenia nr 882/2004, przy czym w pierwszym przypadku plan awaryjny opracowuje minister właściwy do spraw rolnictwa, w drugim natomiast Główny Lekarz Weterynarii. Główny Lekarz Weterynarii posiada kompetencje i doświadczenie w opracowywaniu i realizowaniu planów gotowości zwalczania poszczególnych chorób zakaźnych zwierząt. Ponadto, Inspekcja Weterynaryjna, w ramach prowadzonego nadzoru, posiada informacje z zakresu bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego, jak również powinny istnieć procedury, czy wytyczne dotyczące postępowania tej Inspekcji, w przypadku sytuacji, gdy żywność może stanowić poważne zagrożenie dla zdrowia ludzi. W związku z powyższym, proponuje się by, podobnie jak obecnie w przypadku pasz, projekt planu awaryjnego dotyczącego żywności pochodzenia zwierzęcego oraz żywności złożonej wyprodukowanej w ramach rolniczego handlu detalicznego, był opracowywany przez Głównego Lekarza Weterynarii.

Dodanie pkt 11b w art. 13 ust. 1 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej (art. 1 pkt 12 lit. a projektu), służy realizacji art. 101 ust. 1 i 3 rozporządzenia 2017/625, poprzez powierzenie Głównemu Lekarzowi Weterynarii roli instytucji łącznikowej w zakresie zadań Inspekcji Weterynaryjnej oraz wskazania tego organu jako odpowiedzialnego za przekazanie Komisji

Europejskiej i innym państw członkowskim danych kontaktowych instytucji łącznikowej (w zakresie zadań Inspekcji Weterynaryjnej) oraz informowanie o zmianach tych danych. Wyznaczenie Głównego Lekarza Weterynarii jako organu właściwego dla ww. spraw uzasadnione jest zadaniami realizowanymi przez ten organ, polegającymi m. in. na koordynacji i kontroli wykonywania zadań przez wojewódzkich, powiatowych i granicznych lekarzy weterynarii.

Dodanie ust. 1c w art. 13 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej (art. 1 pkt 12 lit. a projektu), służy realizacji art. 4 ust. 2 lit. b rozporządzenia 2017/625, poprzez wskazanie Głównego Lekarza Weterynarii jako organu wykonującego zadania pojedynczego organu w obszarze właściwym dla Inspekcji Weterynaryjnej, tj. w obszarze określonym w art. 1 ust. 2 lit. c (w części nie dotyczącej przepisów mających na celu zapewnienie uczciwych praktyk handlowych, ochrony interesów konsumentów i zapewnienia im prawa do informacji oraz przepisów dotyczących wytwarzania materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością), oraz lit. c–f rozporządzenia 2017/625. Podobnie jak w przypadku zmiany omówionej w poprzednim akapicie, wyznaczenie Głównego Lekarza Weterynarii jako pojedynczego organu odpowiedzialnego za koordynowanie współpracy i kontaktów z Komisją Europejską i innymi państwami członkowskimi w związku z kontrolami urzędowymi i innymi czynnościami urzędowymi przeprowadzanymi w obszarze zadań Inspekcji Weterynaryjnej, uzasadniony jest zwierzchnią rolą tego organu w strukturach Inspekcji Weterynaryjnej.

Kolejna ze zmian w obrębie art. 13 polega na uchyleniu jego ust. 2–8 określających zadania Głównego Lekarza Weterynarii w zakresie współpracy z Komisją Europejską i innymi państwami członkowskimi, stanowiących wdrożenie do prawa krajowego przepisów dyrektywy Rady 89/662/EWG z dnia 11 grudnia 1989 r. dotyczącej kontroli weterynaryjnych w handlu wewnątrzspółnotowym, mającej na względzie budowę rynku wewnętrznego (Dz. Urz. WE L. 395 z 30.12.1989, str. 13, z późn. zm.). W związku z uchyleniem ww. dyrektywy przez rozporządzenie 2017/625 i uregulowaniem kwestii pomocy i współpracy transgranicznej w przepisach tytułu IV tego rozporządzenia, należało uchylić przepisy krajowe regulujące ten sam obszar (art. 1 pkt 12 lit. c). W dalszym ciągu wiodącą będzie tutaj jednak rola Głównego Lekarza Weterynarii, który zgodnie z projektowanym art. 13 ust. 1 pkt 11b ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej został wyznaczony jako instytucja łącznikowa pełniąca rolę punktu kontaktowego odpowiedzialną za ułatwienie wymiany informacji między właściwymi organami zgodnie z art. 104–107 rozporządzenia 2017/625.

Proponuje się również nadanie nowego brzmienia art. 13 ust. 9 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej (art. 1 pkt 12 lit. d projektu), w celu zmiany terminu składania przez Głównego Lekarza Weterynarii rocznego sprawozdania z działalności Inspekcji Weterynaryjnej. Zgodnie z obecnym brzmieniem przepisu Główny Lekarz Weterynarii w terminie do dnia 30 kwietnia składa ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa sprawozdanie z realizacji zadań Inspekcji w roku ubiegłym. Główny Lekarz Weterynarii zwrócił się do ministra właściwego do spraw rolnictwa z prośbą o przesunięcie terminu składania sprawozdania na dzień 30 czerwca, uzasadniając swój wniosek obciążeniem Inspekcji Weterynaryjnej różnego rodzaju sprawozdawczością przypadającą na pierwszy kwartał każdego roku, w tym obowiązkiem złożenia do Komisji Europejskiej sprawozdań z realizacji programów zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, co uniemożliwia realizację obowiązku przewidzianego w art. 13 ust. 9 w wyznaczonym przez ten przepis terminie. W związku z powyższym podjęto decyzję o zmianie omawianego przepisu poprzez wskazanie nowego terminu składania sprawozdania, tj. do dnia 30 czerwca.

Dodawany art. 14a ustanawia w ust. 1 generalną właściwość powiatowego lekarza weterynarii w zakresie wykonywania zadań Inspekcji Weterynaryjnej. Zgodnie z projektowanym przepisem, jeśli przepis odrębny nie stanowi inaczej, tj. nie wskazuje właściwości innego organu, zadania właściwego organu w rozumieniu art. 3 pkt 3 rozporządzenia 2017/625 wykonuje powiatowy lekarz weterynarii (art. 1 pkt 13 projektu). Takim przepisem odrębnym jest np. projektowany ust. 2, który przypisuje zadania właściwego organu określone w art. 5 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia 2017/625 wszystkim organom Inspekcji Weterynaryjnej, tj. Głównemu Lekarzowi Weterynarii oraz wojewódzkim, powiatowym i granicznym lekarzom weterynarii (art. 1 pkt 13 projektu).

Projektowany art. 14b nie wprowadza nowych rozwiązań, stanowi jedynie powtórzenie art. 29a z uchylanego rozdziału 3 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, przy czym jest to jedyny przepis tego rozdziału zachowywany w mocy. Uznano, że przeniesienie regulacji art. 29a do innej jednostki redakcyjnej będzie rozwiązaniem zapewniającym większą przejrzystość i komunikatywność nowelizowanej ustawy niż pozostawienie rozdziału 3 z jedynym tylko zachowanym w mocy przepisem (art. 1 pkt 13 projektu).

W związku z uchynieniem ustawy z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej, do ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej dodano przepisy art. 15a – 15i mające na celu dostosowanie polskiego prawodawstwa do przepisów rozporządzenia 2017/625 oraz przepisów wydanych w trybie tego rozporządzenia w zakresie przywozu zwierząt i towarów z

państw trzecich (art. 1 pkt 14 projektu). Przedmiotowe przepisy ustanawiają przede wszystkim właściwość organów IW - Głównego Lekarza Weterynarii, granicznych lekarzy weterynarii i powiatowych lekarzy weterynarii – w zakresie urzędowej kontroli ww. zwierząt i towarów. Główny Lekarz Weterynarii będzie właściwy m.in. w zakresie wyznaczania punktów kontroli granicznej, graniczni lekarze weterynarii w zakresie kontroli zwierząt i towarów w punkcie kontroli granicznej, natomiast powiatowi lekarze weterynarii w zakresie kontroli zwierząt i towarów poza punktem kontroli granicznej. Proponuje się również wskazanie organu właściwego do uznania składów, w których czasowo są przetrzymywane przesyłki towarów pochodzących z państw trzecich, kompetencje te będą posiadać powiatowy lekarz weterynarii lub graniczny lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce położenia takiego składu. Dodatkowo wskazuje się właściwość dla organów celnych, organów administracji rządowej upoważnionych do wykonywania niektórych zadań organów celnych zgodnie z przepisami prawa celnego oraz dla wojewodów w zakresie urzędowych kontroli przesyłek towarów, które stanowią część bagażu osobistego pasażerów i są przeznaczone do osobistej konsumpcji lub do własnego użytku.

Kolejna ze zmian została wprowadzona na wniosek Głównego Lekarza Weterynarii wskazującego na potrzebę uzupełniania przepisów art. 16 ust. 1 pkt 1 lit. g-i o możliwość wystawiania świadectw zdrowia przez lekarzy weterynarii wyznaczonych do wykonywania zadań Inspekcji Weterynaryjnej, w celu usprawnienia przeprowadzania kontroli wywozowych i obsługi wysyłek eksportowych w przypadkach, w których z przyczyn finansowych lub organizacyjnych istotnie ograniczona jest możliwość wykonywania tych zadań przez etatowych pracowników Inspekcji Weterynaryjnej (art. 1 pkt 15 lit. b podwójne tiret drugie projektu).

Zmiana art. 16 ust. 1c ma na celu wyeliminowaniu wątpliwości dotyczących zakresu jego stosowania. W projektowanym brzmieniu art. 16 ust. 1c wskazano jednoznacznie, że przepisy ust. 2, 3 i 4-5a stosuje się odpowiednio do lekarzy weterynarii, o których mowa w ust. 1a. W obowiązującym brzmieniu ust. 1c brak takiego odesłania (art. 1 pkt 15 lit. b projektu).

Dodanie w art. 16 ust. 2b–2f ma na celu umożliwienie wywiązania się przez organy Inspekcji Weterynaryjnej z nałożonego na właściwe organy państw członkowskich, w art. 5 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2017/625, obowiązku zapewnienia, aby pracownicy przeprowadzający kontrole urzędowe i inne czynności urzędowe byli wolni od konfliktu interesów. Nie ulega wątpliwości, że kontrole urzędowe powinny być przeprowadzane przez

pracowników wolnych od konfliktu interesów i nieznajdujących się w sytuacji, która bezpośrednio lub pośrednio mogłaby wpłynąć na ich zdolność bezstronnego wykonywania obowiązków służbowych w ramach kontroli urzędowej lub na postrzeganie tej zdolności przez inne osoby. W związku z powyższym, w wymienionych ust. 2b–2f dodanych w art. 16 przewidziano składanie przez wyznaczonych lekarzy weterynarii, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczeń dotyczących wykonywania przez nich innych zajęć zarobkowych. Dane zawarte w tych oświadczeniach pozwolą powiatowym lekarzom weterynarii ocenić, czy w odniesieniu do danej osoby wyznaczonej zachodzą okoliczności powodujące wątpliwości co do bezstronnego wykonywania czynności objętych wyznaczeniem lub konflikt interesów w związku z wykonywaniem tych czynności. W przypadku stwierdzenia wystąpienia takich okoliczności lub konfliktu interesów, albo nie złożenia wymienionego oświadczenia, powiatowy lekarz weterynarii będzie mógł uchylić decyzję w sprawie wyznaczenia danej osoby i rozwiązać zawartą z nią umowę.

Dodanie art. 18b jest konsekwencją dodania rozdziału 9b w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt, oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, dotyczącego kontroli preparatów weterynaryjnych adaptacyjnych stosowanych w medycynie weterynaryjnej (art. 2 pkt 29 projektu). W związku z rozszerzeniem zakresu działań przeprowadzanych przez Inspekcji Weterynaryjnej o kontrolę ww. preparatów, ustawę o Inspekcji Weterynaryjnej należało uzupełnić o przepis dotyczących kontroli ww. preparatów. Kontrola preparatów weterynaryjnych adaptacyjnych stosowanych w medycynie weterynaryjnej będzie przeprowadzana w sposób analogiczny do kontroli wyrobów do diagnostyki in vitro, o której mowa w art. 18a ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej (art. 1 pkt 16 projektu).

Przepis uchylający art. 19 ust. 5 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej został wprowadzony do projektu ustawy na wniosek Głównego Lekarza Weterynarii, który zwrócił uwagę, że ustanowiony nim zakaz przekazywania informacji i dokumentów dotyczących kontroli pomiędzy organami Inspekcji Weterynaryjnej istotnie utrudnia prawidłowe prowadzenie działań przez te organy (art. 1 pkt 17 lit. a projektu).

Dodanie ust. 8 w art. 19 ma na celu wprowadzenia do krajowego porządku prawnego, wyraźnej podstawy prawnej dla obecności organów Inspekcji Weterynaryjnej wyższego szczebla podczas kontroli przeprowadzanych przez powiatowego lekarza weterynarii lub wojewódzkiego lekarza weterynarii lub granicznego lekarza weterynarii. Zapewnienie takiej możliwości uzasadnione jest koniecznością nadzoru nad realizacją zadań przez Inspekcję

Weterynaryjną, niezależnie od tego czy odbywa się w trybie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224), czy w ramach audytów wewnętrznych, o których mowa w art. 6 rozporządzenia 2017/625. W obecnym stanie prawnym podmioty nadzorowane przez Inspekcję Weterynaryjną często kwestionują legitymację przedstawicieli organów wyższego szczebla do obecności podczas kontroli przeprowadzanej przez organ sprawujący nadzór nad tymi podmiotami, odmawiając im także wstępu na teren prowadzonego zakładu (art. 1 pkt 17 lit. b projektu).

Zmiany w zakresie art. 19b, polegające na nadaniu nowego brzmienia ust. 1 pkt 1 mają na celu uwzględnienie także Głównego Lekarza Weterynarii jako organu sporządzającego plany kontroli. Na podstawie planu kontroli sporządzonego przez ten organ są powiem prowadzone kontrole podmiotów mających uprawnienia eksportowe na rynek np. USA czy Izraela (art. 1 pkt 18 lit. a projektu). Z kolei chylenie ust. 2 i 3 ma na celu wyeliminowanie wątpliwości interpretacyjnych dotyczących przeprowadzania przez organy Inspekcji Weterynaryjnej kontroli doraźnych, które są w istocie przeprowadzane nie tylko na wniosek Głównego Lekarza Weterynarii, lecz także z własnej inicjatywy właściwego organu, np. w przypadku powzięcia informacji o nieprawidłowościach w działalności podmiotu znajdującego się pod jego nadzorem (art. 1 pkt 18 lit. b projektu).

Nowelizacja art. 19c ust. 1 służy realizacji przyjętej w art. 9 ust. 4 rozporządzenia 2017/625 zasady przeprowadzania kontroli urzędowych bez wcześniejszego uprzedzenia. Obecnie obowiązujące brzmienie art. 19c ust. 1 istotnie utrudnia realizację tej zasady, zakłada bowiem konieczność przeprowadzania kontroli w obecności kierownika podmiotu kontrolowanego albo osoby przez niego upoważnionej. Proponowane brzmienie omawianego przepisu umożliwi przeprowadzanie kontroli także w przypadku braku ww. osób, w obecności dowolnego pracownika kontrolowanego podmiotu (art. 1 pkt 19 projektu).

Nowe brzmienia art. 19d ust. 1 pkt 5 nie przewiduje już obowiązku zawierania w protokole kontroli opisu skutków nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku kontroli. Wymóg ten w sposób istotny utrudnia sporządzenie protokołu kontroli, często bowiem na etapie sporządzania protokołu nie jest możliwe poznanie rzeczywistych skutków nieprawidłowości, skutki te mogą jeszcze nie wystąpić lub mieć jedynie charakter potencjalny. Istotą kontroli jest ustalenie stanu faktycznego i porównanie go ze stanem pożądanym, określonym w prawodawstwie weterynaryjnym, oraz dokonanie oceny i podjęcie działań wynikających z ustaleń kontroli. Protokół kontroli powinien więc ograniczać się do opisu stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych

nieprawidłowości i ich zakresu. Właściwym miejscem na ewentualne opisanie skutków nieprawidłowości wydaje się być uzasadnienie rozstrzygnięć podejmowanych w wyniku ustaleń kontroli. Należy także podkreślić, że ewentualny brak skutków nieprawidłowości nie ma znaczenia dla oceny zgodności działań kontrolowanego podmiotu z wymogami prawodawstwa weterynaryjnego (art. 1 pkt 20 projektu).

Dodanie przepisu art. 21 ust. 1a służy dostosowaniu wymagań w zakresie udostępniania pomieszczeń biurowych, laboratoryjnych, socjalnych i magazynowych pracownikom Inspekcji Weterynaryjnej lub osobom wyznaczonym na podstawie art. 16 i 18, przez podmioty prowadzące rzeźnię korzystających z krajowych środków dostosowujących, o których mowa w art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 853/2004. Mając na uwadze skalę produkcji w takich zakładach przyjęto rozwiązanie, zgodnie z którym zamiast ww. pomieszczeń można będzie udostępniać wydzielone i odpowiednio wyposażone miejsce lub miejsca (art. 1 pkt 22 projektu).

Projekt ustawy przewiduje także zmiany w zakresie funkcjonowania laboratoriów. Wprowadzono zmiany dostosowawcze polegające na aktualizacji odesłań do aktów prawnych zgodnie z obecnie obowiązującym prawem (przyporządkowano właściwe artykuły rozporządzenia 2017/625 do art. 24–25g ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej), ponadto zastąpiono określenie „laboratoria wspólnotowe Unii Europejskiej” określeniem „laboratoria referencyjne Unii Europejskiej”, stosowanym w rozporządzeniu 2017/625.

Zmiana w art. 24 ust. 4 doprecyzowuje zakres obowiązków kierownika zakładu higieny weterynaryjnej w zakresie powiadamiania powiatowego lekarza weterynarii oraz wojewódzkiego lekarza weterynarii w przypadku stwierdzonych naruszeń w pracowni badania mięsa na obecność włośni. Wprowadzona zmiana zwiększa możliwość nadzoru powiatowego lekarza weterynarii zarówno nad osobami wyznaczonymi z art. 16 lub 18 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej oraz pracownikami Inspekcji, a ponadto zwiększa nadzór wojewódzkiego lekarza weterynarii nad powiatowym lekarzem weterynarii w przypadku konieczności wprowadzenia działań korygujących. Powyższa zmiana sprzyja zwiększeniu nadzoru nad bezpieczeństwem żywności.

Projekt przewiduje nadanie nowego brzmienia art. 25 ust. 3, poprzez wskazanie Głównego Lekarza Weterynarii jako organu właściwego w sprawach dotyczących wyznaczania, czasowego wyznaczania oraz zapewnienia odpowiednich rozwiązań w laboratoriach urzędowych, w związku z art. 37, art. 38 i art. 42 rozporządzenia 2017/625.

Nowe brzmienie art. 25a ust. 3 wynika z konieczności wskazania w decyzji administracyjnej Głównego Lekarza Weterynarii nie tylko kierunku badań, ale również metody badawczej. Doprecyzowanie ma szczególne znaczenie dla Inspekcji Weterynaryjnej z uwagi na konieczność wykonywania badań urzędowych metodami określonymi przez właściwe laboratoria referencyjne.

Poprzez nadanie nowego brzmienia art. 25a ust. 4 pkt 2 doprecyzowano wymagania dla laboratoriów zatwierdzonych w zakresie wizyt kontrolnych będących integralną częścią nadzoru sprawowanego przez Głównego Lekarza Weterynarii.

Nowe brzmienie art. 25a ust. 6 lit. e oraz art. 25f ust. 8 pkt 2 lit. b uwzględnia konieczność przekazywania przez laboratorium informacji o wynikach badania nie tylko powiatowemu lekarzowi weterynarii właściwemu ze względu na miejsce lokalizacji laboratorium, ale także powiatowemu lekarzowi weterynarii właściwemu dla miejsca pobrania próbki.

W art. 25a dodano ust. 10 doprecyzowujący termin ponownego zatwierdzenia laboratorium, któremu Główny Lekarz Weterynarii cofnął takie zatwierdzenie oraz ust. 11 określający wymagania, których spełnienie jest konieczne w przypadku wystąpienia przez laboratorium z wnioskiem o zmianę w zakresie metody określonej w decyzji zatwierdzającej laboratorium.

W art. 25b dodano ust. 2a służący stosowaniu art. 39 rozporządzenia 2017/625 w zakresie przeprowadzenia audytów w laboratoriach urzędowych w ramach nadzoru sprawowanego przez Głównego Lekarza Weterynarii.

W art. 25f dodano ust. 7a określający wymagania w zakresie wizyt kontrolnych przeprowadzanych w laboratoriach wpisanych do rejestru.

Wszystkie zmiany w zakresie art. 24-25g ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej mają charakter dostosowawczy do przepisów rozporządzenia 2017/625 oraz umożliwiają skuteczniejsze sprawowanie nadzoru przez Inspekcję Weterynaryjną.

Nowelizacja przepisów dotyczących opłat za czynności urzędowe

W projektowanej ustawie przewidziano także rozwiązania służące dostosowaniu przepisów rozdziału 4. ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, dotyczącego opłat za czynności urzędowe wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną, w związku z wejściem w życie rozporządzenia 2017/625, a w szczególności przepisów tytułu II rozdziału VI tego rozporządzenia.

W przypadku czynności urzędowych wykonywanych przez Inspekcję Weterynaryjną, które obejmuje rozdział I załącznika IV do rozporządzenia 2017/625, to jest czynności dotyczących przesyłek zwierząt i towarów wprowadzanych do Unii Europejskiej, zastosowano rozwiązanie, o którym mowa w art. 79 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2017/625. Rozwiązanie to polega na wprowadzeniu stawek opłat za wykonywanie tych czynności w wysokości określonej w wymienionym załączniku do rozporządzenia. Stawki opłat określono wprost w przepisach projektowanej ustawy, odsyłając w tych przepisach do odpowiednich przepisów wymienionego załącznika IV do rozporządzenia 2017/625. Z uwagi na fakt, że stawki w wymienionym załączniku IV zostały określone w walucie euro, w przepisach ustawy określono również sposób przeliczania kwot w euro na złote. Aby zagwarantować, że wysokość tych opłat będzie odpowiadała wysokości opłat określonej w wymienionym załączniku do rozporządzenia, do opłat tych nie będą doliczane żadne dodatkowe należności, np. tytułem zwrotu kosztów dojazdu urzędowego lekarza weterynarii lub użytych materiałów.

Wysokość pozostałych opłat zostanie określona na zasadach uregulowanych w art. 79 ust. 1 lit. a w zw. z art. 82 ust. 1 rozporządzenia 2017/625, w wysokości odpowiadającej średnim kosztom wykonania tych czynności, o których mowa w art. 81 rozporządzenia 2017/625. Określenie wysokości tych opłat, a także szczegółowego sposobu ich ustalania, nastąpi w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw rolnictwa wydanym na podstawie art. 34 ust. 1 zmienianej ustawy. Przyjęto zasadę, że do danej opłaty nie będą doliczane faktyczne koszty wykonywania określonych czynności, dojazdu urzędowego lekarza weterynarii lub użytych materiałów. Wyjątek stanowi regulacja zawarta w projektowanym art. 30 ust. 4 zmienianej ustawy, zgodnie z którą do opłat związanych z kontrolą statków rybackich za granicą będą doliczane koszty przemieszczenia się na ten statek i powrotu z tego statku.

Niższe opłaty będą pobierane wyłącznie w przypadkach, w których taką możliwość przewidują art. 79 ust. 3 lit. a i b rozporządzenia 2017/625, dotyczące zakładów o małej wydajności lub stosujących tradycyjne metody w produkcji, przetwarzaniu i dystrybucji. Przypadki, w których będą pobierane niższe opłaty, zostały określone w art. 32 i art. 34 ust. 1 zmienianej ustawy. Wysokość tych opłat będzie równa 10% średnich kosztów ponoszonych przez Inspekcję Weterynaryjną na wykonywanie danych czynności urzędowych.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmierza do rozwoju małych form działalności rolniczej w celu skrócenia łańcuchów dostaw przy jednoczesnym wzroście pozycji rolnika, zwiększeniu jego dochodowości, jak również jakości i rozpoznawalności bezpośrednio

sprzedawanych produktów do konsumenta końcowego. Kierunek zmian zmierzających do rozwoju głównie lokalnych działalności rolniczych w zakresie produkcji, przetwarzania i sprzedaży produktów pochodzenia zwierzęcego został zintensyfikowany w 2015 r. Od tego czasu Polska w coraz większym stopniu korzysta z odstępstw, na jakie pozwalają przepisy weterynaryjne prawa unijnego. Model krótkich łańcuchów dostaw wypisuje się także w potrzebę dywersyfikacji źródeł pozyskiwania żywności. Doświadczenia związane z epidemią koronawirusa udowodniły jak ważna jest różnorodność form działalności, które produkują żywność. Występujące na terenie Republiki Federalnej Niemiec w dużych rzeźniach ogniska koronawirusa sparaliżowały ciągłość pozyskiwania żywności w takich zakładach, co przełożyło się na złą sytuację producentów żywca i spadek cen. Sytuacja ta zagroziła także bezpieczeństwu żywnościowemu tego kraju.

Polski model dywersyfikacji działalności polegającej na pozyskiwaniu produktów pochodzenia zwierzęcego stanowi alternatywę dla dużych zakładów, jest jednocześnie zabezpieczeniem interesu rolnika – pierwszego ogniwa w produkcji. Małe formy produkcji mają jednak – związane z odstępstwami, z jakich korzystają – ograniczenia. Ograniczenia te odnoszą się albo do limitu ubijanych zwierząt czy produkowanych z nich produktów, albo do zmniejszonego zasięgu terytorialnego sprzedaży takich produktów. Reasumując ograniczenia te nie pozwolą takim zakładom/podmiotom konkurować na rynku z wielkimi przedsiębiorstwami.

Realizacja polityki rozwoju krótkich łańcuchów dostaw, ograniczenia wynikające z prowadzenia takiej działalności, jak również konieczność dywersyfikacji produkcji żywności pochodzenia zwierzęcego jest przyczyną, dla której stawka opłat za nadzór organów urzędowej kontroli żywności pochodzenia zwierzęcego powinna zostać obniżona o 90%.

W projektowanej ustawie wprowadzono nowe opłaty, nie pobierane na podstawie dotychczasowych przepisów ustawy oraz przepisów podustawowych¹⁾, za wykonywanie następujących czynności urzędowych:

- 1) nadzoru nad:
 - a) porcjowaniem, pakowaniem i przepakowywaniem mięsa, mięsa mielonego, surowych wyrobów mięsnych, mięsa oddzielonego mechanicznie oraz produktów mięsnych

¹⁾ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie sposobu ustalania i wysokości opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną, sposobu i miejsc pobierania tych opłat oraz sposobu przekazywania informacji w tym zakresie Komisji Europejskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 388)

- b) przechowywaniem mięsa mielonego, surowych wyrobów mięsnych oraz mięsa oddzielonego mechanicznie,
 - c) pakowaniem lub przepakowywaniem jaj konsumpcyjnych oraz produktów jajecznych,
 - d) obrotem, pośrednictwem w tym obrocie i przewozem zwierząt oraz punktami kontroli,
 - e) wprowadzaniem do obrotu i transportem pasz i pasz leczniczych przeznaczonych do obrotu oraz warunkami ich przechowywania lub sprzedaży,
 - f) prowadzeniem działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej,
 - g) porcjowaniem, pakowaniem i przepakowywaniem miodu,
 - h) produkcją żywności znajdującej się w rolniczym handlu detalicznym,
 - i) obrotem hurtowym produktami leczniczymi weterynaryjnymi prowadzonym w hurtowniach farmaceutycznych produktów leczniczych weterynaryjnych,
 - j) obrotem detalicznym produktami leczniczymi weterynaryjnymi prowadzonym w zakładach leczniczych dla zwierząt i ilością stosowanych w tych zakładach produktów leczniczych weterynaryjnych,
 - k) obrotem detalicznym produktami leczniczymi weterynaryjnymi wydawanymi bez przepisu lekarza sprawowanym u przedsiębiorców mogących prowadzących działalność w tym zakresie po zgłoszeniu wojewódzkiemu lekarzowi weterynarii,
 - l) produkcją wysoko rafinowanego siarczanu chondroityny, kwasu hialuronowego, innych produktów z hydrolizowanych części, chitozanu, glukozaminy, podpuszczki, karuku i aminokwasów,
 - m) produkcją żelatyny i kolagenu;
- 2) kontroli statków chłodni i statków zamrażalni;
- 3) złożenie wniosku:
- a) o wydanie decyzji, o której mowa w art. 25a ust. 3;
 - b) o wydanie zatwierdzenia, o którym mowa w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 638)
 - c) o którym mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1753),
 - d) o zatwierdzenie zakładu, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego,

- e) o nadanie zakładowi uprawnienia, o którym mowa w art. 21a ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego,
 - f) o którym mowa w art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. z 2019 r. poz. 269 oraz z 2020 r. poz. 284, 285 i 2175),
 - g) o wydanie pozwolenia weterynaryjnego na przywóz przesyłki zwierząt lub produktów, jeżeli przepisy odrębne przewidują obowiązek uzyskania takiego pozwolenia
 - h) o wydanie świadectwa zatwierdzenia środka transportu przeznaczonego do długotrwałego transportu zwierząt;
- 4) wydanie decyzji, o której mowa w art. 35 ust. 1 lit. a, b i c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 576/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie przemieszczania o charakterze niehandlowym zwierząt domowych oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 998/2003 (Dz. Urz. UE L 178 z 28.06.2013, str. 1);
 - 5) kontrolę urzędową, o której mowa w art. 79 ust. 2 lit. b rozporządzenia 2017/625;
 - 6) kontrolę urzędową, o której mowa w art. 79 ust. 2 lit. c rozporządzenia 2017/625;
 - 7) kontrolę oczyszczania lub odkażania środków transportu używanych do przewozu zwierząt gospodarskich, powracających na terytorium Unii Europejskiej z państw trzecich, nakazanego w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
 - 8) kontrolę środków transportu, o których mowa w art. 44 ust. 4 lit. a rozporządzenia 2017/625;
 - 9) badania próbek:
 - a) w związku z nadzorem nad wyładowywaniem albo pierwszą sprzedażą produktów rybołówstwa ze statków rybackich,
 - b) pobranych w trakcie kontroli urzędowej, o której mowa w art. 79 ust. 2 lit. c rozporządzenia 2017/625.

Wprowadzenie opłat wymienionych w pkt 5 i 6 stanowi realizację obowiązku wprowadzonego na mocy art. 79 ust. 2 lit. b i c rozporządzenia 2017/625.

W przypadku pozostałych opłat wymienionych w powyższym wyliczeniu, ich wprowadzenie jest podyktowane racjonalnością i kosztami wykonywania tych czynności oraz potrzebą zapewnienia budżetowi państwa odpowiednich zasobów na ich wykonywanie.

Jednocześnie, zrezygnowano z następujących opłat określonych w przepisach dotychczasowych:

- 1) za nadzór nad przeprowadzeniem uboju zwierząt gospodarskich i badanie mięsa zwierząt łownych – w przypadkach, gdy mięso jest przeznaczone na użytek własny;
- 2) za kwarantannę zwierząt (dotychczasowy art. 30 ust. 1 pkt 5 lit. i ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej);

W Rzeczypospolitej Polskiej brak jest pomieszczeń spełniających wymagania weterynaryjne do przeprowadzania w nich kwarantanny zwierząt. W związku z powyższym, opłata ta nie byłaby w praktyce pobierana.

- 3) nadzór nad wytwarzaniem pasz nieprzeznaczonych do obrotu, zawierających dodatki paszowe z grup: antybiotyków, kokcydiostatyków i innych produktów leczniczych i stymulatorów wzrostu oraz warunkami ich przechowywania (dotychczasowy art. 30 ust. 1 pkt 5 lit. i ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej).

Ponadto, zrezygnowano z odrębnej opłaty za prowadzenie monitorowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych u zwierząt, w ich wydzielinach i wydalinach, w tkankach lub narządach zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego, w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt oraz paszach, uregulowanej w dotychczasowym art. 30 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej. Niemniej w tym wypadku koszty takiego monitorowania zostały dodane do kosztów kontroli urzędowych, za prowadzenie których będą pobierane opłaty, obejmujących takie monitorowanie. W związku z powyższym, powołane opłaty będą odpowiednio wyższe.

Opłaty za nadzór nad przechowywaniem różnych kategorii żywności pochodzenia zwierzęcego, w dotychczasowych przepisach określone osobno dla każdej takiej kategorii, zostały połączone w jedną opłatę, w projektowanym art. 31 ust. 1 pkt 6 lit. k. Zmiana ta odzwierciedlać zamysł projektodawcy, zgodnie z którym wymieniona opłata ma być pobierana wyłącznie w przypadku, gdy przechowywanie żywności pochodzenia zwierzęcego jest prowadzone jako odrębna działalność, na przykład w chłodniach składowych. Nie ma być ona natomiast pobierana, gdy przechowywanie żywności jest koniecznym elementem innej działalności, której przedmiotem jest żywność, na przykład polegającej na pozyskiwaniu, produkcji lub przetwarzaniu żywności. W tym ostatnim przypadku opłaty za nadzór nad

działalnością danego rodzaju, na przykład rozbiorem mięsa, produkcją mięsa mielonego, surowych wyrobów mięsnych, przetwórstwem mleka czy pakowaniem jaj, będą uwzględniały również koszty związane z nadzorem nad warunkami przechowywania żywności będącej przedmiotem tej działalności. W przypadkach, gdy czynność, za które jest pobierana opłata, została określona w taki sposób, że mogłyby powstać wątpliwości, czy czynność ta obejmuje nadzór nad warunkami przechowywania określonych produktów, to jest w przypadku opłaty za nadzór nad przeprowadzeniem uboju zwierząt gospodarskich oraz opłaty za badanie mięsa zwierząt łownych, zastosowanie ma projektowany art. 31 ust. 2, zgodnie z którym wymienione opłaty obejmują także nadzór nad warunkami przechowywania mięsa.

W przypadku uboju zwierząt z konieczności, opłata będzie pobierana od podmiotu prowadzącego rzeźnię, zgodnie z projektowanym art. 31 ust. 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

Ponadto, dostosowano brzmienie projektowanych art. 30 ust. 1 pkt 3–5 zmienianej ustawy do określeń stosowanych w rozporządzeniu (WE) nr 853/2004. Przed wejściem w życie tego rozporządzenia obowiązywała ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o wymaganiach weterynaryjnych dla produktów pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. Nr 33, poz. 288, z późn. zm.), która posługiwała się pojęciem zwierząt rzeźnych oraz szerszym niż obecnie pojęciem zwierząt łownych, które obejmowało także obecną kategorię zwierząt dzikich utrzymywanych w warunkach fermowych w rozumieniu ust. 1.6 załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 853/2004.

W projektowanej ustawie zrezygnowano z normy prawnej zawartej w dotychczasowym art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, ponieważ ten przepis jest niejasny. Nie określa on mianowicie bazowej kwoty, którą należy podwyższyć o 100%, lub sposobu jej ustalania.

W projektowanym art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej określono sposoby i miejsca pobierania opłat. Regulacja w tym zakresie w przepisach dotychczasowych była zawarta w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw rolnictwa.

W projektowanym art. 35 uregulowano organ właściwy do publikowania informacji, o których mowa w art. 85 ust. 2 rozporządzenia 2017/625, a także tryb tego udostępniania.

Przepisy karne

Dodatkowo, art. 1 pkt 33 i 34 projektu wprowadza do ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej przepisy dotyczące kar przeniesione z uchylanej ustawy o weterynaryjnej

kontroli granicznej, przy czym wprowadzono zmiany w odniesieniu do art. 46 i 47 uchylanej ustawy.

W art. 37 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej proponuje się wprowadzenie zmian, które umożliwią nadanie organom Inspekcji Weterynaryjnej uprawnień do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego za czyny dotychczas określone w art. 47 ustawy o weterynaryjnej kontroli granicznej. Dotychczasowe doświadczenia Inspekcji Weterynaryjnej związane z nieprzestrzeganiem przez podmioty odpowiedzialne za przesyłkę przepisów ustawy o weterynaryjnej kontroli granicznej wskazują, że możliwe do zastosowania, zgodnie z obowiązującą ustawą, sankcje nie są odpowiednio skuteczne i odstrasżające, a w pewnych przypadkach również nieproporcjonalne do popełnionego czynu. Zgłaszane przez granicznych lekarzy weterynarii naruszenia prawa, o których mowa w art. 47 uchylanej ustawy o weterynaryjnej kontroli granicznej, są najczęściej umarzane przez prokuraturę pomimo, że istnieje prawdopodobieństwo, że konsekwencją danego czynu może być zagrożenie zdrowia i życia ludzi lub zwierząt. Niektóre czyny, o których mowa w dotychczasowym art. 47 ustawy o weterynaryjnej kontroli granicznej, które zgodnie z obecnym brzmieniem ustawy należy traktować jako przestępstwo, np. takie jak brak wcześniejszego poinformowania o zamiarze przywozu lub przewozu zwierząt lub towarów przez punkt kontroli granicznej albo brak składania wyjaśnień lub dokumentów do przeprowadzanego postępowania w kwestii kontroli granicznej, ze względu na „wagę” przewinienia powinny być traktowane jako wykroczenia. Ponadto należy mieć na uwadze, że jednoznaczne wskazanie czynów, o których mowa w ww. art. 2 pkt 33 projektu, jako wykroczenia, a nie przestępstwa może odciążyć sądy orzekające w postępowaniu karnym, jako że sądy te nie będą już właściwe co do orzekania w tych sprawach. Jednocześnie proponowana zmiana kwalifikacji czynu, poprzez umożliwienie nadania granicznym lekarzom weterynarii uprawnień do nakładania grzywien, w drodze mandatu karnego w znaczny sposób powinna wpłynąć na nieuchronność kary. Zamiast umorzeń postępowania lub długotrwałej procedury sądowej możliwe będzie prowadzenie znacznie skuteczniejszego i prostszego postępowania mandatowego, które będzie pełniło zarówno rolę prewencyjną, jak i edukacyjną. Kwestie te były wielokrotnie podnoszone przez organy Inspekcji Weterynaryjnej, jak również uzyskanie ww. uprawnień przez granicznych lekarzy weterynarii jest niezbędne do prawidłowego wykonywania art. 138 i 139 rozporządzenia 2017/625.

Natomiast w nowym art. 37a ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej proponuje się rozszerzenie katalogu sankcji za nieprzedstawienie przesyłki do kontroli urzędowej lub wykonania innych czynności urzędowych, tj. czyn określony dotychczas w art. 46 ustawy

o weterynaryjnej kontroli granicznej, o karę ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

II. Zmiany w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt

Zmiana ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r. poz. 1967) wynika z konieczności wprowadzenia do polskiego porządku prawnego postanowień rozporządzenia 2017/625 w zakresie kontroli urzędowych oraz innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa regulującego zdrowie zwierząt, w tym regulacji dotyczących zapobiegania ryzyku dla zdrowia ludzi i zwierząt stwarzanemu przez produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego i produkty pochodne oraz ograniczenie takiego ryzyka.

Biorąc pod uwagę założenia zawarte w unijnych przepisach prawnych zgodnie, z którymi podmioty prowadzące działalność, w szczególności w ramach łańcucha rolno-spożywczego, powinny spełniać na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji wymagania mające znaczenie dla prowadzonej przez nie działalności, właściwe organy państw członkowskich powinny być uprawnione do przeprowadzania kontroli urzędowych na wszystkich ww. etapach oraz do stosowania odpowiednich środków w celu wyegzekwowania spełniania wymagań.

W związku z powyższym w projektowanej ustawie wskazano, że co do zasady organem właściwym w zakresie kontroli urzędowych oraz innych czynności urzędowych, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit d i e rozporządzenia 2017/625 jest powiatowy lekarz weterynarii (art. 3 pkt 4 projektu ustawy).

Dodatkowo projektowana ustaw ujednocila definicje pojęć, którymi posługuje się ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, dostosowując je do definicji ustanowionych w rozporządzeniu 2017/625 (art. 3 pkt 3 i 10 projektu ustawy).

W art. 3 pkt 10 wprowadzono zmianę polegającą na zastąpieniu weterynaryjnego świadectwa przekroczenia granicy wspólnym zdrowotnym dokumentem wejścia zgodnie z przepisami rozporządzenia 2017/625.

Projektowane przepisy zawarte w art. 13 i 13a (art. 2 pkt 6 i 7 projektu ustawy) dotyczą procedury przywozu zwierząt, o których mowa w art. 48 lit. b rozporządzenia nr 2017/625 oraz w art. 3 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/2122 z dnia 10 października 2019 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)

2017/625 w odniesieniu do niektórych kategorii zwierząt i towarów zwolnionych z kontroli urzędowych w punktach kontroli granicznej i w odniesieniu do określonych kontroli bagażu osobistego pasażerów i małych przesyłek towarów wysyłanych do osób fizycznych i nieprzeznaczonych do wprowadzenia do obrotu oraz zmieniające rozporządzenie Komisji (UE) nr 142/2011 (Dz. Urz. UE L 321 z dnia 12 grudnia 2019, str. 45—63), tj. zwierząt bezkręgowych, z wyłączeniem pszczół miodnych, trzmieli oraz mięczaków należących do typu Mollusca i skorupiaków należących do typu Crustacea, przeznaczonych do wykorzystania w celach naukowych.

W przedmiotowych artykułach określono m. in. procedurę wydania przez Głównego Lekarza Weterynarii pozwolenia na przywóz tych zwierząt, informacje, które powinny zostać zawarte we wniosku o wydanie pozwolenia, terminy, w których podmiot przywozący zwierzęta jest obowiązany powiadamiać powiatowego lekarza o przybyciu przesyłki zwierząt, oraz o zakończeniu działań, w związku z którymi zwierzęta zostały przywiezione. Powiatowy lekarz weterynarii, właściwy terytorialnie ze względu na miejsce przybycia przesyłki, zgodnie z przepisami rozporządzenia 2017/625, będzie dokonywał kontroli zwierząt niezwłocznie po otrzymaniu powiadomienia od podmiotu, zarówno po przybyciu przesyłki do miejsca ostatecznego przeznaczenia, jaki i po zakończeniu działań naukowych.

Zmiany zaproponowane w artykułach zawartych w Rozdziale 4a „Wymagania weterynaryjne przy przemieszczaniu w celach niehandlowych zwierząt domowych towarzyszących podróżnym oraz zasady identyfikacji tych zwierząt” (art. 2 pkt 16-22 projektu ustawy) mają na celu dostosowanie przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt do przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 576/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie przemieszczania o charakterze niehandlowym zwierząt domowych oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 998/2003 (Dz. Urz. UE L 178 z dnia 28 czerwca 2013 r., str. 1-26), zwanego dalej rozporządzeniem nr 576/2013. Obowiązujące w tym zakresie przepisy ustawy zawierają odesłania do rozporządzenia (WE) nr 998/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie wymogów dotyczących zdrowia zwierząt, stosowanych do przemieszczania zwierząt domowych o charakterze niehandlowym, i zmieniające dyrektywę Rady 92/65/EWG (Dz. Urz. UE L 146 z dnia 13 czerwca 2003 r., str. 1). W związku z faktem, iż przedmiotowe rozporządzenie przestało obowiązywać z dniem 28 grudnia 2014 r. oraz zostało zastąpione rozporządzeniem nr 576/2013, należy dokonać zmian w odpowiednich artykułach ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt m.in. w celu nadania odpowiednich kompetencji właściwym

organom, określenia procedur, które zostały wprowadzone w rozporządzeniu nr 576/2013, a także wprowadzenia sankcji stosowanych w przypadku naruszeń przepisów rozporządzenia nr 576/2013.

Zgodnie z art. 18 rozporządzenia nr 576/2013, w przypadku, gdy państwo członkowskie zezwala na wszczepianie transponderów osobom innym niż lekarze weterynarii, należy ustanowić minimalne kwalifikacje dla tych osób. Przyjęto założenie, iż kwalifikacje nabywane przez techników weterynarii w toku kształcenia, zgodnie ze standardem kształcenia zawartym w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 991), są w pełni wystarczające, aby upoważnić te osoby do wszczepiania transponderów zwierzętom. Upoważnienie, o którym mowa powyżej, zawarte jest w art. 24f ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

W art. 24aa w ust. 2 (art. 2 pkt 17 projektu) wprowadzono delegację fakultatywną dla ministra właściwego do spraw rolnictwa do określenia, w drodze rozporządzenia, wymagań weterynaryjnych dla przemieszczanych z terytorium lub z państwa trzeciego zwierząt z gatunków określonych w załączniku I w części B rozporządzenia nr 576/2013, ustanowienia wzorów świadectw zdrowia dla tych zwierząt oraz określenia maksymalnej liczby zwierząt z tych gatunków, które mogą być przemieszczone jednorazowo. Zgodnie z art. 5 ust. 5 rozporządzenia nr 576/2013 Komisja Europejska jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych w celu określenia maksymalnej liczby zwierząt domowych należących do gatunków określonych w części B załącznika I, które mogą podlegać przemieszczaniu o charakterze niehandlowym. Na podstawie art. 14 rozporządzenia nr 576/2013, w takiej sytuacji, możliwe jest stosowanie przepisów krajowych, z zastrzeżeniem iż nie mogą być one bardziej rygorystyczne niż przepisy stosowane do przywozu do Unii z państw trzecich zgodnie z dyrektywą 92/65/EWG z dnia 13 lipca 1992 r. ustanawiającą wymagania dotyczące zdrowia zwierząt regulujące handel i przywóz do Wspólnoty zwierząt, nasienia, komórek jajowych i zarodków nieobjętych wymaganiami dotyczącymi zdrowia zwierząt ustanowionymi w szczególnych zasadach Wspólnoty określonych w załączniku A pkt I do dyrektywy 90/425/EWG (Dz.U. L 268 z 14.09.1992 r., s. 54—72, z późn. zm.) lub z dyrektywą Rady 2006/88/WE z dnia 24 października 2006 r. w sprawie wymogów w zakresie zdrowia zwierząt akwakultury i produktów akwakultury oraz zapobiegania niektórym chorobom zwierząt wodnych i zwalczania tych chorób (Dz.U. L 328 z 24.11.2006,

str. 14-56, z późn. zm.). Zgodnie ze stanowiskiem przedstawionym w Sprawozdaniu Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącym wykonania art. 5 rozporządzenia (UE) nr 576/2013 w sprawie przemieszczania o charakterze niehandlowym zwierząt domowych (COM(2018)88 final), Komisja nie zamierza korzystać z uprawnienia przekazanego jej na mocy art. 5 ust. 5 rozporządzenia nr 576/2013.

W art. 24b ust. 4a (art. 2 pkt 16 lit. c projektu) przewiduje nadanie organowi celnemu kompetencji do wydawania decyzji administracyjnej w ściśle określonych przypadkach, po stwierdzeniu niezgodności w wyniku kontroli dokumentów oraz identyfikacji. Decyzje będą wydawane po konsultacji z powiatowym lekarzem weterynarii oraz, w razie potrzeby, po wysłuchaniu wyjaśnień przez właściciela zwierzęcia lub osobę upoważnioną. Konsultacja organów będzie prowadzona na zasadach określonych w porozumieniu zawartym między wojewódzkim lekarzem weterynarii oraz naczelnikiem urzędu celno-skarbowego, właściwymi terytorialnie dla odpowiednich punktów wjazdu.

Na podstawie art. 24ba Główny Lekarz Weterynarii będzie miał kompetencję do wydawania, w drodze decyzji administracyjnej, pozwolenia, o którym mowa w art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 576/2013, na przemieszczenie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zarejestrowanych psów wojskowych lub poszukiwawczych i ratowniczych przez inny punkt wjazdu niż punkty wjazdu określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wykazu przejść granicznych, na których organy celne przeprowadzają kontrolę przemieszczanych w celach niehandlowych zwierząt domowych towarzyszących podróżnym z dnia 1 lutego 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 190). W art. 24ba również została określona procedura, w drodze której możliwe jest uzyskanie przedmiotowego pozwolenia. Ze względu na potrzebę uproszczenia procedury, a tym samym umożliwienie sprawnego prowadzenia działań w sytuacjach kryzysowych, przewiduje się, iż wydanie pozwolenia, o którym mowa powyżej, będzie zwolnione z opłaty skarbowej.

Ponadto, w art. 24bb (art. 2 pkt 19 projektu ustawy) przyznaje się Głównemu Lekarzowi Weterynarii kompetencję do wydania pozwolenia, o którym mowa w art. 32 ust. 1 rozporządzenia nr 576/2013, na przemieszczenie zwierząt domowych, które nie spełniają warunków określonych w art. 6, 9, 10 i 14 tego rozporządzenia, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Sytuacje, w których może zachodzić potrzeba wydania tego typu decyzji, mogą mieć miejsce np. w przypadku wystąpienia kataklizmów bądź trwania działań wojennych na obszarze państwa trzeciego. Pozwolenie będzie wydawane po porozumieniu z powiatowym lekarzem weterynarii właściwym terytorialnie dla miejsca, w którym

przemieszczone zwierzę będzie poddawane kwarantannie pod urzędowym nadzorem, zgodnie z przepisami art. 32 ust. 1 rozporządzenia nr 576/2013. Ze względu na potrzebę uproszczenia procedury, przewiduje się, iż wydanie pozwolenia, o którym mowa powyżej, będzie zwolnione z opłaty skarbowej.

W projekcie przewidziano także zmianę przepisów art. 46 ust. 3a i 3b, których obecne brzmienie zostało nadane ustawą z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia zwalczania chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 148). Proponowana zmiana art. 46 ust. 3a polega na dodaniu w tym przepisie odesłania do ust. 3 pkt 8c, tj. rozszerzeniu katalogu czynności, za realizację których, w przypadku gdy taki obowiązek zostanie nałożony rozporządzeniem wojewody, przysługiwać będzie zwrot faktycznie poniesionych kosztów, o wykładanie mat dezynfekcyjnych, a także ich utrzymywanie po wyłożeniu w stanie zapewniającym skuteczne działanie środka dezynfekcyjnego. Obecnie, zwrot kosztów za realizacji ww. czynności przysługuje w przypadku, gdy obowiązek ten wynika z rozporządzenia powiatowego lekarza weterynarii. Proponowana zmiana ma zapewnić spójność w tym zakresie i zapewniać zwrot faktycznie poniesionych kosztów tej samej czynności, niezależnie czy obowiązek został przewidziany w rozporządzeniu - akcie prawa miejscowego powiatowego lekarza weterynarii czy wojewody. Zmiana ust. 3b ma na celu zastąpienie zawartego w nim odesłania do ust. 1, odesłaniem do ust. 3.

Ponadto w projektowanej ustawie w celu skutecznego egzekwowania obowiązków wynikających z projektowanych przepisów zmieniono odpowiednio art. 85 ust. 1 i 1a oraz art. 85aa ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (art. 2 pkt 27-29 projektowanej ustawy).

Dodanie rozdziału 9b wynika z konieczności uregulowania statusu prawnego preparatów o charakterze adaptacyjnym, które nie spełniają kryteriów wymaganych dla dodatków paszowych, produktów leczniczych weterynaryjnych czy też produktów biobójczych, w związku z czym nie są one klasyfikowane na poziomie Unii Europejskiej. Wprowadzenie kategorii preparatów weterynaryjnych tzw. preparatów weterynaryjnych adaptacyjnych stosowanych w medycynie weterynaryjnej oraz wprowadzenie zasad wprowadzania ich do obrotu i używania jest wynikiem szukania alternatyw w stosunku do leczenia środkami przeciwdrobnoustrojowymi. Celem jest zmniejszenie ilości stosowanych przeciwdrobnoustrojowych produktów leczniczych weterynaryjnych poprzez stosowanie przedmiotowych preparatów jako profilaktyki i wzmacniania odporności, co wpisuje się w politykę zwalczania zjawiska antybiotykooporności.

Preparaty te musiałyby zostać wpisane do wykazu preparatów weterynaryjnych adaptacyjnych stosowanych w medycynie weterynaryjnej prowadzonego przez Głównego Lekarza Weterynarii na administrowanej przez niego stronie internetowej. Wpis do wykazu uzależniony byłby od uzyskania pozytywnej opinii na temat omawianego preparatu wydanej przez Państwowy Instytut Weterynaryjny - Państwowy Instytut Badawczy poprzedzonej złożeniem wniosku oraz odpowiedniej dokumentacji, przez podmiot zainteresowany wprowadzeniem na rynek ww. preparatu.

III. Zmiana w ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt

Zmiana brzmienia art. 17 ust. 3a pkt 3 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt jest konsekwencją zmiany art. 17 ust. 1a ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego, polegającej na dopuszczeniu do uboju na użytek własny bydła do dwunastego miesiąca życia (dotychczas możliwy był ubój cieląt do szóstego miesiąca życia).

Zmiana art. 22 ust. 1 tej ustawy jest związana z koniecznością usunięcia w tym przepisie określenia „weterynaryjna kontrola graniczna”, niestosowanego w rozporządzeniu 2017/625, określeniem dostosowanym do przepisów wymienionego rozporządzenia.

IV. Ustawa z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego

Projekt wprowadza zmiany, których celem jest, w szczególności:

- 1) zapewnienie efektywnego i jednolitego stosowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przepisów rozporządzenia 2017/625 oraz przepisów Unii Europejskiej wydanych w trybie tego rozporządzenia;
- 2) nowelizacja przepisów dotyczących produkcji mięsa na użytek własny;
- 3) umożliwienie korzystania na terytorium RP z odstępstw, o których mowa w pkt 4.3 lit. a i c oraz pkt 10.1 załącznika V do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającego zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii (Dz. Urz. WE L 147 z 31.05.2001, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 32, str. 289);

- 4) uszczegółowienie przepisów dotyczących produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych na rynki państw trzecich;
- 5) wdrożenie do polskiego porządku prawnego przepisów rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/1375 z dnia 10 sierpnia 2015 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące urzędowych kontroli w odniesieniu do włośni (*Trichinella*) w mięsie (Dz. Urz. UE L 212 z 11.08.2015, str. 7, z późn. zm.) w zakresie odstępstw od badania mięsa na obecność włośni;
- 6) ustanowienie obowiązków dla osób uprawnionych do wykonywania polowania, dzierżawców, zarządców obwodów łowieckich, dyrektorów parków narodowych lub regionalnych dyrektorów ochrony środowiska, w związku z pozyskiwaniem mięsa z dzików na użytek własny i przeprowadzaniem badań w kierunku włośni;
- 7) nowelizację przepisów ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego z zakresu kar pieniężnych;
- 8) uregulowanie w przepisach krajowych kwestii dotyczących przywozu produktów pochodzenia zwierzęcego z państw trzecich;
- 9) uregulowanie kwestii prowadzenia przez przedsiębiorstwa listy dostaw produktów pochodzenia zwierzęcego, które pochodzą z państw członkowskich UE i są wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 10) wdrożenie art. 53 i 54 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. bezpieczeństwa żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. WE L 31 z 01.02.2002, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463).

Ponadto, proponowane w projekcie zmiany mają na celu usprawnienie realizacji zadań przez organy Inspekcji Weterynaryjnej, jak również wyeliminowanie wątpliwości interpretacyjnych wynikłych w toku stosowania zmienianej ustawy.

Ad. 1. Zmiany przewidziane w art. 4 pkt 1, pkt 2, pkt 5, pkt 6 - 8, pkt 11 - 12, pkt 16, pkt 23 oraz pkt 24 projektu ustawy.

Przedmiotowe zmiany mają na celu wdrożenie do prawa krajowego przepisów rozporządzenia 2017/625 w odniesieniu do przeprowadzania przez Inspekcję Weterynaryjną urzędowych kontroli lub innych czynności urzędowych w zakresie bezpieczeństwa żywności w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego, a także żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego, znajdujące się w rolniczym handlu detalicznym.

Mając na uwadze, uchylene rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. WE L 165 z 30.4.2004, str. 1, z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE) nr 854/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 139 z 30.4.2004, str. 206, z późn. zm.), których przepisy wykonuje lub wdraża ustawa o produktach pochodzenia zwierzęcego konieczne jest wprowadzenie zmian w odniesieniu do niektórych przepisów tej ustawy. W związku z powyższym w projekcie ustawy określono przede wszystkim właściwość organów Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie kontroli urzędowych oraz innych czynności urzędowych w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego, a także żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego, znajdujące się w rolniczym handlu detalicznym, wskazanych w przepisach ww. rozporządzenia 2017/625 oraz przepisów Unii Europejskiej (UE) wydanych w trybie tego rozporządzenia, w zakresie jakim dotyczą bezpieczeństwa żywności.

W art. 4 pkt 6 lit. c projektu proponuje się zmiany polegające na dodaniu w ustawie w art. 7 ust. 5, który stanowi delegację dla ministra właściwego do spraw rolnictwa do wydania rozporządzenia w związku z art. 7 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2019/624 z dnia 8 lutego 2019 r. dotyczącego szczególnych przepisów w dziedzinie przeprowadzenia kontroli urzędowych dotyczących produkcji mięsa oraz obszarów produkcyjnych i obszarów przejściowych w odniesieniu do żywych mały zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 (Dz. Urz. UE L 131 z 17.05.2019, str. 1) oraz art. 13 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/627 z dnia 15 marca 2019 r. ustanawiającego jednolite praktyczne rozwiązania dotyczące przeprowadzania kontroli

urzędowych produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 oraz zmieniającego rozporządzenie Komisji (WE) nr 2074/2005 w odniesieniu do kontroli urzędowych (Dz. Urz. UE L 131 z 17.05.2019, str. 51).

Zgodnie z odstępstwem przewidzianym w art. 7 ust. 1 ww. rozporządzenia nr 2019/624, w rzeźniach lub zakładach obróbki dziczyzny o niskiej wydajności produkcyjnej, badanie poubojowe może być przeprowadzane przez urzędowych pracowników pomocniczych na odpowiedzialność urzędowego lekarza weterynarii. Personel ten będzie mógł przeprowadzać czynności związane z ubojem lub z obróbką dziczyzny w rzeźni o niskiej wydajności lub w zakładzie obróbki dziczyzny niskiej wydajności, które dokonują uboju lub obróbki: mniej niż 1 000 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza rocznie lub mniej niż 150 000 sztuk drobiu, zajęczaków i drobnej zwierzyny łownej rocznie. Jednocześnie przepisy tego artykułu przewidują możliwość podwyższenia przez właściwy organ ww. progów produkcyjnych. Dodany przepis art. 7 ust. 5 pkt 1 służy wykonaniu art. 7 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 2019/624, umożliwiając podwyższenie, w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw rolnictwa, wskazanych wyżej progów produkcyjnych.

Natomiast zgodnie z odstępstwem przewidzianym w art. 13 ust. 1 ww. rozporządzenia nr 2019/627, właściwe organy mogą zezwolić, w zakładach o określonej zdolności produkcyjnej, aby w przypadku, gdy ani urzędowy lekarz weterynarii, ani urzędowy pracownik pomocniczy nie są obecni w zakładzie obróbki dziczyzny lub w rzeźni podczas uboju i obróbki poubojowej, badanie poubojowe było opóźnione o maksymalnie 24 godziny od uboju lub przybycia zwierząt do zakładu obróbki dziczyzny. Dodanie przepisu w art. 7 ust. 5 pkt 2 służy wykonaniu art. 13 ust. 2 tego rozporządzenia, umożliwiając podwyższenie, w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw rolnictwa, progów produkcyjnych określonych w art. 13 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2017/625.

W art. 4 pkt 12 i pkt 24 lit. b tiret drugi projektu proponuje się uregulowanie kwestii dotyczących możliwości opracowania projektów pilotażowych, o których mowa w art. 18 ust. 9 rozporządzenia 2017/625. Jako organ uprawniony do opracowania projektów pilotażowych wskazano Głównego Lekarza Weterynarii. Wskazano także obligatoryjne elementy projektu pilotażowego, tj. zakres kontroli urzędowych odnoszących się do produkcji mięsa objętych projektem, czas jego trwania oraz wskazanie praktycznych rozwiązań dotyczących przeprowadzania kontroli urzędowych odnoszących się do produkcji mięsa objętych tym

projektem. Proponuje się, by projekt pilotażowy był wprowadzany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części rozporządzeniem. W tym celu przewidziano fakultatywne upoważnienie ustawowe do wydania takiego aktu przez ministra właściwego do spraw rolnictwa.

Ad. 2. Zmiany przewidziane w art. 4 pkt 4 lit a, pkt 9 - 10 i 13 projektu ustawy.

Przedmiotowe zmiany mają na celu:

- 1) dopuszczenie do uboju w gospodarstwie, w ramach produkcji mięsa na użytek własny, bydła w wieku do 12. miesiąca życia (aktualnie dopuszcza się do uboju, w przypadku bydła, jedynie cielęta w wieku do 6 miesięcy). Podejmując decyzję o podwyższeniu wieku bydła dopuszczonego do uboju w ramach produkcji mięsa na użytek własny do 12. miesiąca życia brano pod uwagę, w szczególności, kwestie dotyczące wymagań w zakresie badania tusz bydła w kierunku gąbczastych encefalopatii (BSE), kwestie zagospodarowania materiału szczególnego ryzyka, konieczność zapewnienia bezpieczeństwa osób dokonujących takiego uboju, a także potencjalne ryzyko wprowadzenia na rynek tak pozyskanego mięsa. Zgodnie z przepisami decyzji wykonawczej Komisji (UE) nr 2017/1396 z dnia 26 lipca 2017 r. zmieniającej załącznik do decyzji 2007/453/WE w odniesieniu do statusu BSE Polski i niektórych regionów Zjednoczonego Królestwa (Dz. Urz. UE L 197 z 28. 07. 2017, str. 9) Polska została zaliczona do grupy państw o nieznacznym ryzyku BSE, konsekwencją czego jest między innymi inne niż dotychczas definiowanie tkanek uznawanych za materiał szczególnego ryzyka w przypadku bydła. Aktualnie w przypadku bydła w wieku do 12 miesięcy życia pochodzącego z Polski nie ma tkanek, które uznawane byłyby za materiał szczególnego ryzyka. Uprzednio, tj. zanim Polska została uznana za państwo o nieznacznym ryzyku BSE, w przypadku bydła do 12. miesiąca życia za materiał szczególnego ryzyka uznawane były takie tkanki jak: migdałki, ostatni czterometrowy odcinek jelita cienkiego, jelito ślepe i krezka. W związku z powyższym nie będzie, w przypadku dopuszczenia do uboju na użytek własny bydła do 12. miesiąca życia, problemów jakie mogłyby wynikać z obowiązku właściwego zagospodarowania tkanek, które uznaje się za materiał szczególnego ryzyka. Ponadto w przypadku bydła pochodzącego z Polski w wieku do 12. miesiąca życia, które planuje się dopuścić do uboju w ramach produkcji mięsa na użytek własny, co do zasady nie jest konieczne wykonywanie

badania laboratoryjne w kierunku BSE, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania gąbczastej encefalopatii bydła na 2021 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 59). Tym samym tusza takiego bydła może zostać poddana rozbirowi niezwłocznie po dokonaniu uboju. Osoba pozyskująca na własne potrzeby mięso od takiego bydła będzie więc także zwolniona z kosztów takiego badania, z uwagi na fakt, że jego wykonywanie nie będzie konieczne. Niezależnie od powyższego, w przypadku bydła ubijanego w Polsce, zaś pochodzącego z państw członkowskich UE i krajów trzecich lub ich regionów, o kontrolowanym lub nieokreślonym ryzyku występowania BSE, obowiązują nadal dotychczasowe wymogi dotyczące badań laboratoryjnych w kierunku BSE i zagospodarowania materiału szczególnego ryzyka. Ponadto, uśmiercanie bydła w wieku do 12. miesiąca życia w warunkach domowych stwarza mniejsze ryzyko dla bezpieczeństwa wykonującego tego rodzaju czynność przyuczonego ubojowca, niż uśmiercanie bydła starszego, a w szczególności samców tego gatunku. Dodatkowo, prawdopodobieństwo zagospodarowania mięsa od bydła w takim wieku przez rolnika we własnym zakresie jest wyższe niż mięsa pochodzącego ze sztuk starszych, gdzie można byłoby się spodziewać potencjalnych prób wprowadzenia jego nadmiaru na rynek, w sposób sprzeczny z przepisami prawa żywnościowego;

- 2) doprecyzowanie przepisów dotyczących produkcji mięsa na użytek własny poprzez wskazanie, że pozyskiwanie przez rolników mięsa na własny użytek z utrzymywanych przez nich w gospodarstwie zwierząt dotyczy sytuacji, kiedy ubój zwierzęcia ma miejsce w gospodarstwie, czyli odbywa się poza rzeźnią. Zaproponowane w art. 4 pkt 4 lit. a projektu nowe brzmienie definicji produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny ma na celu uniknięcie w przyszłości wątpliwości interpretacyjnych w zakresie zasad dotyczących pozyskiwania mięsa na własne potrzeby. Przedmiotowa propozycja dotycząca doprecyzowania definicji „produkcji mięsa na użytek własny” jest odpowiedzią na pisma kierowane przez posiadaczy zwierząt w zakresie zasad dotyczących pozyskiwania przez nich mięsa na własny domowy użytek;
- 3) doprecyzowanie przepisów dotyczących produkcji mięsa na użytek własny w celu poprawy nadzoru Inspekcji Weterynaryjnej nad taką produkcją. Mając na uwadze

wnioski skierowane przez Najwyższą Izbę Kontroli² do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dotyczące m. in. poprawy efektywności nadzoru przez Inspekcję Weterynaryjną nad ubojem zwierząt na użytek własny, a także uwagi Głównego Lekarza Weterynarii, proponuje się wprowadzić przepis ustawy zakazujący wprowadzania na rynek mięsa przeznaczonego na użytek własny i żywności zawierającej takie mięso. Zgodnie z obecnym stanem prawnym istnieje zakaz wprowadzania na rynek takiego mięsa, ale wynika on z zakresu definicji: „produkcja mięsa na użytek własny”, a nie bezpośrednio sformułowanego w ustawie zakazu. Celem wprowadzenia tego przepisu jest jasne wskazanie, że wprowadzanie na rynek takiego mięsa i żywności zawierającej takie mięso jest niezgodne z obowiązującym prawem oraz prewencja rozprzestrzeniania się wirusa afrykańskiego pomoru świń. Za złamanie tego zakazu proponuje się również wprowadzenie kary pieniężnej. Ponadto, proponuje się wprowadzić delegację fakultatywną dla ministra właściwego do spraw rolnictwa, która umożliwi, jeżeli zajdzie taka konieczność, określenie w rozporządzeniu maksymalnej liczby zwierząt poddawanych ubojowi w ciągu roku kalendarzowego w celu produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny (oraz zakres i sposób dokumentowania tej liczby). Liczba ubijanych zwierząt dotyczyłaby zwierząt gospodarskich (nie proponuje się limitów odnośnie do zwierząt łownych, ponieważ myśliwych obowiązują limity polowań wynikające z odrębnych przepisów, pozostających w kompetencji ministra właściwego do spraw środowiska). W delegacji fakultatywnej proponuje się również, mając na uwadze potrzebę wzmocnienia nadzoru Inspekcji Weterynaryjnej nad ubojem zwierząt na użytek własny, umożliwienie określenia w rozporządzeniu formy potwierdzania niektórych wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny.

Ad. 3. Zmiany przewidziane w art. 4 pkt 3, pkt 5 lit. a, pkt 14, pkt 16 lit. a tiret pierwsze, pkt 21 lit. b i pkt 24 lit. b projektu ustawy.

Przedmiotowe zmiany mają na celu umożliwienie korzystania z odstępstwa przewidzianego w:

² Wystąpienie pokontrolne z 28 grudnia 2015 r., znak: KRR.410.007.01.2015,P/15/050; Kkp-093-12/15.

- 1) pkt 4.3 lit. a i c załącznika V rozporządzenia (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającego zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii (Dz. Urz. WE L 147 z 31.05.2001, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 32, str. 289), tj. umożliwienie oddzielania mięsa od głowy u bydła lub usuwania rdzenia kręgowego w przypadku owiec i kóz w zakładach rozbioru, a nie tylko w rzeźni,
- 2) pkt 10.1 załącznika V do rozporządzenia nr 999/2001 tj. wysyłanie głów i niepodzielonych tusz bydła, owiec i kóz zawierających określony materiał niebezpieczny do innego państwa członkowskiego UE.

Zgodnie z przepisami określonymi w pkt 8 załącznika V do ww. rozporządzenia nr 999/2001, co do zasady, oddzielanie mięsa od głowy u bydła w wieku powyżej 12 miesięcy, powinno odbywać się w rzeźni. Jednakże zgodnie z pkt 4.3 lit. c załącznika V do tego rozporządzenia, państwa członkowskie mogą podjąć decyzję zezwalającą na oddzielanie mięsa od głowy u bydła w zakładach, rozbioru zgodnie z przepisami ustanowionymi w pkt 9 tego załącznika.

Podobnie odnośnie do usuwania rdzenia kręgowego w przypadku owiec i kóz, zgodnie z przepisami pkt 4 załącznika V do rozporządzenia (WE) nr 999/2001, co do zasady, taka czynność powinna odbywać się w rzeźni. Jednakże zgodnie z pkt 4.3 lit. a załącznika V do tego rozporządzenia, państwa członkowskie UE mogą podjąć decyzję zezwalającą na usuwanie rdzenia kręgowego w przypadku owiec i kóz w zakładach rozbioru.

Od 2001 r. w Polsce prowadzony jest regularny monitoring, zgodnie z wymaganiami rozporządzenia nr 999/2001. Badania prowadzone są zgodnie z wymaganiami zawartymi w Kodeksie Zdrowia Zwierząt Lądowych OIE. Pierwszy przypadek BSE wykryto w Rzeczypospolitej Polskiej w 2002 r. W tym też roku ogólna liczba wykrytych przypadków BSE wyniosła 4. W 2003 r. wykryto dalszych 5 przypadków, a w 2004 r. – 11 przypadków. W 2005 r. wykryto ogółem 20 przypadków BSE, co stanowi największą liczbę przypadków BSE wykrytych rocznie w Polsce. Od 2006 r. ta liczba wyraźnie spadała, aż do roku 2011. W 2006 r. stwierdzono 10 przypadków BSE, w 2007 r. – 9 przypadków, w 2008 r. – 5 przypadków, w 2009 r. – 4 przypadki, w 2010 r. – 2 przypadki, w 2011 r. – 1 przypadek, w 2012 r. – 3 przypadki, natomiast w 2013 r. – 1 przypadek. W latach 2014–2018 nie stwierdzono żadnego przypadku BSE. W 2019 r. stwierdzono jeden przypadek atypowej

formy BSE. W latach 2014–2018 nie stwierdzono żadnego przypadku BSE. W 2019 r. stwierdzono jeden przypadek atypowej formy BSE.

Od 2017 roku Polska zgodnie z przepisami decyzji Komisji (UE) 2017/1396 została uznana za kraj o znikomym ryzyku wystąpienia BSE. Mając na uwadze powyższe przyjęto, że zastosowanie przedmiotowego odstępstwa nie powinno stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa żywności i bezpieczeństwa epizootycznego państwa.

Natomiast odnośnie do trzęsawki dostępne badania nie wskazują na możliwość przekazania czynników chorobotwórczych na ludzi, w związku z powyższym przy analogicznym postępowaniu z tuszami owczymi i kozimi (tusze mogą opuścić rzeźnię dopiero po uzyskaniu ujemnych wyników badań laboratoryjnych w kierunku tego czynnika) to również zagrożenie dla bezpieczeństwa żywności i bezpieczeństwa epizootycznego państwa jest mniejsze niż znikome.

Dodatkowo, z informacji przekazanych przez Głównego Lekarza Weterynarii wiadomo, że korzystaniem z odstępstwa przewidzianego w pkt 4.3 lit. c załącznika V do rozporządzenia nr 999/2001 w 2018 r. zainteresowanych było 14 podmiotów zajmujących się produkcją mięsa.

W związku z powyższym proponuje się do katalogu aktów prawnych wymienionych w art. 7 ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego dodać rozporządzenie nr 999/2001 co w konsekwencji umożliwi uregulowanie w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw rolnictwa wydanego na podstawie art. 7 ust. 4 ww. ustawy kwestii wydawania przez powiatowych lekarzy weterynarii zgody na zastosowanie w zakładach odstępstwa przewidzianego w pkt 4.3 lit. a i c załącznika V rozporządzenia nr 999/2001.

Ponadto proponuje się aby w wykazie zakładów zatwierdzonych prowadzonym przez powiatowego lekarza weterynarii oraz Głównego Lekarza Weterynarii wskazywane było, że dany zakład korzysta z odstępstwa przewidzianego w pkt 4.3 lit. a i c załącznika V rozporządzenia nr 999/2001.

W związku z ww. zmianą przepisów, proponuje się również odpowiednią zmianę w art. 20 ust. 1 pkt 1 oraz art. 22 pkt 2 ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego mającą na celu wskazanie w wykazach prowadzonych przez Inspekcję Weterynaryjną zakładów korzystających z przedmiotowego odstępstwa.

W projekcie, proponuje się umożliwienie polskim przedsiębiorstwom korzystania z odstępstwa przewidzianego w pkt 10.1 załącznika V do rozporządzenia nr 999/2001

(wysyłka głów i niepodzielonych tusz bydła, owiec i kóz zawierających określony materiał niebezpieczny do innego państwa członkowskiego UE po tym, jak państwo to zgodzi się przyjąć ten materiał oraz zatwierdzi warunki wysyłania i transportu). Niemniej jednak, aby wysyłka taka mogła się odbyć zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 999/2001, kwestie te muszą być uregulowane w prawie krajowym. Proponuje się, aby wszystkie szczegółowe kwestie dotyczące handlu takimi produktami z państwami członkowskimi UE były uzgadniane przez Głównego Lekarza Weterynarii z właściwymi organami danego państwa członkowskiego UE zainteresowanego przywozem takich produktów.

Ad. 4. Zmiany przewidziane w art. 4 pkt 18 i 22 projektu ustawy.

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego, jeżeli państwo trzecie uzależnia wysyłkę produktów pochodzenia zwierzęcego do tego państwa od nadania zakładowi uprawnienia do produkcji na rynek tego państwa trzeciego, powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, nadaje zakładowi takie uprawnienie, po złożeniu odpowiedniego wniosku przez zainteresowany podmiot prowadzący przedsiębiorstwo spożywcze.

Ponadto, zgodnie z ww. przepisami Główny Lekarz Weterynarii jest organem właściwym w zakresie uzgadniania z właściwą władzą państwa trzeciego wymagań weterynaryjnych, jakie powinny być spełnione przy wywozie do tego państwa produktów pochodzenia zwierzęcego, w zakresie nieokreślonym w przepisach UE.

Składane przez ww. podmioty do powiatowych lekarzy weterynarii wnioski o nadanie przedmiotowych uprawnień, niejednokrotnie wymagają podjęcia współpracy organów Inspekcji Weterynaryjnej z organami państw trzecich w celu ustalania wymagań wywozowych, eksportowych świadectw zdrowia na produkty pochodzenia zwierzęcego oraz uzgodnienia terminu wizyt w poszczególnych zakładach. W wielu przypadkach, pomimo dwustronnych ustaleń harmonogramu oraz przebiegu i tematu audytu inspektorów z państw trzecich, mających na celu nadanie uprawnień na te rynki dla polskich zakładów, podmioty pierwotnie zgłaszające swój udział składają rezygnacje. Wielokrotnie miało to miejsce na kilka dni przed rozpoczęciem kontroli lub już w czasie jej trwania, co stawia stronę polską w niekorzystnym świetle, daje obraz lekceważącego traktowania partnera handlowego oraz zmusza zakłady, które poddały się kontroli zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami do ponoszenia zwiększonych wydatków związanych z podziałem kosztów stałych związanych z kontrolą na mniejszą liczbę podmiotów. Taka sytuacja miała miejsce w odniesieniu do

kontroli inspektorów USA (sektor mięsa drobiowego), w odniesieniu do kontroli inspektorów z Chińskiej Republiki Ludowej, Singapuru, Wietnamu i innych państw trzecich lub Unii Celnej. Z doświadczeń Głównego Lekarza Weterynarii wynika, że to zwykle te same zakłady w sposób nierzetelny podchodzą do kontroli organów państw trzecich, zaś organy Inspekcji Weterynaryjnej pozostają bezsilne w obliczu takich nagłych rezygnacji.

Proponowane zmiany w art. 21a i 23 ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego mają na celu ograniczenie występowania wyżej opisanych sytuacji, kiedy to podmioty nagle rezygnują z ubiegania się o nadanie lub utrzymanie uprawnień, o których nadanie same wcześniej wnioskowały. Proponuje się zatem wprowadzić regulację stanowiącą, że:

- 1) zakład, który złożył pisemną deklarację poddania się kontroli, ma obowiązek uczestniczyć w tej kontroli, chyba że, przed planowanym terminem przeprowadzenia kontroli nie złoży do powiatowego lekarza weterynarii pisemną informację o nieudostępnieniu pomieszczeń zakładu do kontroli ;
- 2) koszty kontroli mającej na celu nadania uprawnień na rynki trzecie oraz kontroli przeprowadzanych przez właściwy organ państwa trzeciego mających na celu utrzymanie uprawnienia do produkcji na rynek danego państwa trzeciego, ponosi zakład, który złożył pisemny wniosek do powiatowego lekarza weterynarii o nadanie uprawnienia do produkcji na rynek państwa trzeciego lub który potwierdził zamiar poddania się kontroli mającej na celu utrzymanie uprawnienia do produkcji na rynek danego państwa trzeciego, chyba że:
 - a) są one ponoszone przez państwo trzecie lub
 - b) zakład powiadomi powiatowego lekarza weterynarii o nieudostępnieniu pomieszczeń zakładu do kontroli lub rezygnacji z ubiegania się o nadanie lub utrzymanie uprawnienia, w terminie 14 dni przed planowaną datą rozpoczęcia kontroli;
- 3) powiatowy lekarz weterynarii cofa uprawnienia do produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego na rynek państwa trzeciego, gdy:
 - a) zakład nie poddał się kontroli przeprowadzanej przez właściwy organ tego państwa lub organy Inspekcji Weterynaryjnej, od której uzależnione jest utrzymanie tych uprawnień,

- b) właściwy organ państwa trzeciego, w wyniku przeprowadzonej kontroli, cofa zatwierdzenie;
- 4) organy Inspekcji Weterynaryjnej mogą przeprowadzać kontrole poprzedzające kontrole właściwych organów państwa trzeciego w zakresie spełniania przez zakłady odpowiednich wymagań określonych przez dane państwo trzecie lub przeprowadzać takie kontrole na wniosek danego państwa trzeciego.

Jednocześnie proponuje się doprecyzowanie kwestii wydawania decyzji przez powiatowego lekarza weterynarii o nadaniu zakładowi uprawnień do produkcji na rynek państwa trzeciego. Sprecyzowano procedurę i przesłanki do wydania decyzji o nadaniu uprawnień do produkcji na rynek państwa trzeciego, tzn. określono, że nadanie uprawnień odbywa się na pisemny wniosek podmiotu prowadzącego zakład i następuje po przeprowadzeniu kontroli i stwierdzeniu, że zakład spełnia wymagania wskazane i określone przez dane państwo trzecie. Ponadto sprecyzowano przesłankę do nadawania ww. uprawnień, gdy państwo trzecie uzależnia nadanie uprawnienia od wyników kontroli zakładu przeprowadzonej przez właściwy organ tego państwa, tj. wskazanie, że decyzja powiatowego lekarza weterynarii o nadaniu uprawnień jest wydawana po uzyskaniu przez zakład zatwierdzenia przez właściwy organ państwa trzeciego.

Proponuje się, aby decyzje dotyczące wycofania uprawnień do produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego na rynek państwa trzeciego, w przypadku niespełnienia określonych wymagań, podlegały natychmiastowemu wykonaniu, a także aby 14-dniowy termin wydania decyzji przez powiatowego lekarza weterynarii liczony był od dnia przekazania temu organowi informacji o uzyskaniu przez zakład zatwierdzenia przez właściwy organ państwa trzeciego, a nie od dnia złożenia wniosku przez podmiot.

Dodatkowo na wniosek Głównego Lekarza Weterynarii proponuje się wprowadzenie możliwości wydłużenia terminu przeznaczonego na wydanie decyzji w sprawie nadania zakładowi uprawnienia do produkcji na rynek państwa trzeciego. W uzasadnionych przypadkach termin ten będzie mógł być przedłużony do dwóch miesięcy, zgodnie z zasadą określoną w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257, z późn. zm.) (dalej: „Kpa”) dla załatwiania spraw szczególnie skomplikowanych.

Ponadto wprowadzono zmiany stylistyczne mające na celu ujednoczenie stosowanego słownictwa, poprzez konsekwentne zastosowanie zwrotów „nadanie uprawnień” i „uzyskanie

zatwierdzenia”. Proponuje się też zastąpienie wyrazów „uchybień” użytych w art. 23 ust. 1 i 2 ustawy wyrazami „niezgodności”. Proponowana zmiana ma na celu wprowadzenie w ustawie o produktach pochodzenia zwierzęcego terminologii zgodnej z używaną w rozporządzeniu nr 2017/625.

Ad. 5. Zmiany przewidziane w art. 4 pkt 2 lit. b, pkt 5 lit a oraz pkt 14 projektu ustawy.

W projekcie zaproponowano przepisy mające na celu wdrożenie do polskiego porządku prawnego przepisów rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/1375 z dnia 10 sierpnia 2015 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące urzędowych kontroli w odniesieniu do włośni (*Trichinella*) w mięsie (Dz. Urz. UE L 212 z 11.08.2015, str. 7, z późn. zm.) w zakresie uznawania przedziału znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej za przedział stosujący kontrolowane warunki w pomieszczeniach inwentarskich w odniesieniu do ryzyka zakażenia włośniem krętym świń w nich utrzymywanych oraz w zakresie odstępstw od badania mięsa na obecność włośni. Ponadto, w związku z uchynieniem rozporządzenia 854/2004 na podstawie, którego wydane zostało rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/1375 konieczne było wprowadzenie zmian mających na celu wskazanie organów Inspekcji Weterynaryjnej jako właściwych do wykonywania urzędowych kontroli i innych czynności urzędowych w zakresie tego rozporządzenia.

Należy zauważyć, że zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 2015/1375 „kontrolowane warunki w pomieszczeniach inwentarskich” oznaczają rodzaj hodowli zwierząt, w którym świnie są nieprzerwanie przetrzymywane w warunkach kontrolowanych przez przedsiębiorstwa sektora spożywczego odniesieniu do żywienia i pomieszczeń dla zwierząt. Natomiast „przedział” oznacza grupę gospodarstw stosujących kontrolowane warunki w pomieszczeniach inwentarskich. Wszystkie gospodarstwa stosujące kontrolowane warunki w pomieszczeniach inwentarskich w jednym państwie członkowskim mogą być uznane za jeden przedział. W załączniku IV rozporządzenia nr 2015/1375 wskazano ponadto warunki, jakie muszą być spełnione, aby można było uznać dane gospodarstwo lub przedział za gospodarstwo lub przedział stosujące kontrolowane warunki w pomieszczeniach inwentarskich.

Należy zauważyć, że zgodnie z obecnym stanem prawnym, tj. rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 października 2006 r. w sprawie określenia spraw rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych przez powiatowego lekarza weterynarii

albo urzędowego lekarza weterynarii z upoważnienia powiatowego lekarza weterynarii (Dz. U. z 2016 r. poz. 874), organem właściwym do uznawania, w drodze decyzji administracyjnej, gospodarstwa lub przedziału za stosujące kontrolowane warunki w pomieszczeniach inwentarskich jest powiatowy lekarz weterynarii. Należy jednakże podkreślić, że ze względu na swoją właściwość miejscową określoną w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie terytorialnego zakresu działania oraz siedzib powiatowych i granicznych lekarzy weterynarii (Dz. U. z 2018 r. poz. 2271 oraz z 2020 r. poz. 2271) powiatowy lekarz weterynarii nie może wydawać decyzji administracyjnych w zakresie uznawania przedziału za stosujący kontrolowane warunki w pomieszczeniach inwentarskich w przypadku gdyby w skład takiego jednego przedziału miały wchodzić gospodarstwa znajdujące się na terenie dwóch lub więcej powiatów. Mając na uwadze powyższe, proponuje się w nowo dodanym art. 17 c ustawy wskazać, że Główny Lekarz Weterynarii jest organem właściwym w sprawach uznania grupy gospodarstw stosujących kontrolowane warunki w pomieszczeniach gospodarskich za przedział w rozumieniu przepisów rozporządzenia nr 2015/1375 oraz usunięcia danego gospodarstwa z takiego przedziału.

Ponadto, w celu wdrożenia odstępstwa z art. 3 ust. 3 rozporządzenia nr 2015/1375 (zwolnienie z badania na obecność włośni tusz i mięsa świń domowych, jeśli zwierzęta pochodzą z gospodarstwa lub przedziału oficjalnie uznanych za gospodarstwo lub przedział stosujące kontrolowane warunki w pomieszczeniach) proponuje się wprowadzić w ustawie o produktach pochodzenia zwierzęcego przepis kompetencyjny wskazujący, że Główny Lekarz Weterynarii jest organem odpowiedzialnym w sprawach powiadamiania Komisji Europejskiej oraz pozostałych państw członkowskich Unii Europejskiej o stosowaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej tego odstępstwa. Dodatkowo proponuje się wskazać Głównego Lekarza Weterynarii jako właściwego organu do przedkładania zgodnie z art. 3 ust. 4 rozporządzenia nr 2015/1375 rocznego sprawozdania zawierającego informacje, o których mowa w załączniku IV rozdział II tego rozporządzenia.

Jednocześnie w projekcie ustawy proponuje się wskazać, w celu stosowania art. 12 ust. 2 lit. e rozporządzenia nr 2015/1375, że organem odpowiedzialnym za informowanie Komisji Europejskiej i pozostałych państw członkowskich UE o uzyskaniu dodatniego wyniku badania na obecność włośni u świni pochodzącej z gospodarstwa urzędowo uznanego za gospodarstwo stosujące kontrolowane warunki w pomieszczeniach inwentarskich, jest Główny Lekarz Weterynarii.

Ad. 6. Zmiany przewidziane w art. 4 pkt 14 i pkt 26 projektu ustawy.

Zgodnie z przepisami § 7 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2010 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny mięso dzików odstrzelonych w ramach produkcji mięsa na użytek własny poddaje się badaniu na obecność włośni na koszt posiadacza mięsa, a więc osób uprawnionych do polowania.

Jednocześnie aktualnie nie ma możliwości sprawdzenia, czy wszystkie tusze dzików przeznaczone na użytek własny osób uprawnionych do polowania zostały przebadane na obecność włośni. Myśliwy może polować w ramach przysługującego mu limitu zwierząt na obszarze całej Polski, tj. w swoim kole łowieckim, ale też poza nim. Właścicielami upolowanej przez osoby uprawnione do polowania zwierzyny są koła łowieckie lub ośrodki hodowli zwierzyny lub dyrektorzy parków narodowych albo regionalni dyrektorzy ochrony środowiska. Instytucje te, zgodnie z zasadami określonymi w prawie łowieckim, mogą przekazać osobom uprawnionych do polowania tusze upolowanych zwierząt, które takie osoby mogą wykorzystać tylko na użytek własny (nie mogą ich zbywać).

W praktyce bardzo duża część dzików odstrzelanych w Polsce jest przekazywana osobom uprawnionym do polowania na ich własny użytek. Natomiast Inspekcja Weterynaryjna nie posiada informacji, czy osoby te przestrzegają nałożonego na nich obowiązku zbadania na obecność włośni tuszy dzików, która została im w taki sposób przekazana.

Mając na uwadze, że w badaniach tusz dzików w Polsce stwierdza się zarażenia włośniem (w 2019 r. na 304 794 sztuk zbadanych dzików w 719 tuszach stwierdzono włośnię – dane RRW 6 za 2019 r.) i potrzebę zapewnienia ochrony zdrowia publicznego, właściwe jest stworzenie dla Inspekcji Weterynaryjnej narzędzi, które umożliwią faktyczne prowadzenie nadzoru nad badaniem na obecność włośni tusz dzików przekazanych na użytek własny osobom uprawnionym do polowania. Dlatego też proponuje się nałożyć, w drodze ustawy (nowy art. 17b), na osoby uprawnione do polowania, którym dzierżawcy lub zarządcy obwodów łowieckich, lub dyrektorzy parków narodowych albo regionalni dyrektorzy ochrony środowiska przekazali tusze upolowanych przez nich dzików na użytek własny, obowiązek dostarczania kopii dokumentów potwierdzających badanie każdej tuszy takich dzików na obecność włośni (tj. zaświadczenia o przeprowadzeniu badania poubojowego mięsa albo zaświadczenia o przeprowadzeniu badania próbek mięsa na obecność włośni albo decyzji administracyjnej w sprawie uznania mięsa za niezdatne do spożycia przez ludzi) do

odpowiednio dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego lub dyrektora parku narodowego albo regionalnego dyrektora ochrony środowiska w terminie nie dłuższym niż 30 dni od pozyskania zwierzęcia.

W projekcie ustawy proponuje się również wprowadzenie obowiązków przekazywania przez dzierżawców lub zarządców obwodów łowieckich, lub dyrektorów parków narodowych albo regionalnych dyrektorów ochrony środowiska, którzy odstąpili pozyskane dziki osobom uprawnionym do polowania:

- 1) danych osoby uprawnionej do wykonywania polowania, która nie przekazała kopii dokumentów, które potwierdzałyby że tusza upolowanego dzika podlegała badaniu na obecność włośni powiatowemu lekarzowi weterynarii właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby (nie później niż w terminie 7 dni od dnia upływu terminu 30 dni od pozyskania zwierzęcia przez osobę uprawnioną do polowania);
- 2) do dnia 31 stycznia, zbiorczego zestawienia (za rok ubiegły) informacji obejmujących imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres osoby uprawnionej do wykonywania polowania, którym odstąpiono pozyskane przez nich dziki oraz rodzaj wystawionego dokumentu poświadczającego wykonanie badania na obecność włośni, powiatowemu lekarzowi weterynarii właściwemu ze względu na siedzibę dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego, lub dyrektora parku narodowego albo regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 3) danych osób i informacji o rodzaju wystawionego dokumentu potwierdzającego wykonanie badania na obecność włośni na wniosek i w terminie wskazanym przez powiatowego lekarza weterynarii właściwemu ze względu na siedzibę dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego, lub dyrektora parku narodowego albo regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Należy podkreślić, że proponowane powyżej obowiązki dla osób uprawnionych do polowania, którym dzierżawcy lub zarządcy obwodów łowieckich, lub dyrektorzy parków narodowych albo regionalni dyrektorzy ochrony środowiska przekazali tusze upolowanych przez nich dzików na użytek własny, a także przekazywanie przez dla dzierżawców lub zarządców obwodów łowieckich, lub dyrektorów parków narodowych albo regionalnych dyrektorów ochrony środowiska informacji w powyżej wskazanym zakresie ma na celu zapewnienia ochrony zdrowia publicznego. Proponuje się również wprowadzenie możliwości

zastosowania kary pieniężnej przez organy Inspekcji Weterynaryjnej w przypadku nieprzestrzegania ww. wymagań przez osoby uprawnione do polowania, dzierżawców lub zarządców obwodów łowieckich.

Ad. 7. Zmiany przewidziane w art. 4 pkt 26-28 projektu ustawy.

Nowelizacja przepisów o administracyjnych karach pieniężnych jest uzasadniona, w szczególności z uwagi na wprowadzenie do ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257, z późn. zm.) (dalej: „Kpa”) rozdziału IVa zawierającego normy w zakresie nakładania lub wymierzania administracyjnych kar pieniężnych lub udzielanie ulg w ich wykonaniu. Zgodnie z art. 189a § 1 Kpa, w sprawach nakładania lub wymierzania administracyjnej kary pieniężnej lub udzielania ulg w jej wykonaniu stosuje się przepisy działu IVa Kpa. Stosownie natomiast do art. 189a § 2 Kpa, w przypadku uregulowania w przepisach odrębnych:

- a) przesłanek wymiaru administracyjnej kary pieniężnej,
 - b) odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej lub udzielenia pouczenia,
 - c) terminów przedawnienia nakładania administracyjnej kary pieniężnej,
 - d) terminów przedawnienia egzekucji administracyjnej kary pieniężnej,
 - e) odsetek od zaległej administracyjnej kary pieniężnej,
 - f) udzielania ulg w wykonaniu administracyjnej kary pieniężnej
- przepisów działu IVa w tym zakresie nie stosuje się.

W związku z powyższym, uwzględniając przepisy działu IVa KPA w projektowanej regulacji (art. 4 pkt 27 projektu) proponuje się regulację wyłącznie w zakresie przesłanki wymiaru kary pieniężnej. W pozostałym zakresie będą miały zastosowania przepisy działu IVa Kpa.

Nowelizacja przepisów o administracyjnych karach pieniężnych jest także uzasadniona uwagami zgłoszonymi przez Rządowe Centrum Legislacji w toku prac legislacyjnych nad projektem aktualnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie wysokości kar pieniężnych za naruszenia przepisów o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1182). Zgodnie z ww. uwagami w przepisach ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego brak jest aktualnie przepisów materialnych, które określałyby przesłanki, jakimi powiatowy lekarz weterynarii miałyby się kierować wymierzając karę pieniężną określoną w ww. rozporządzeniu w tzw. „widełkach” za naruszenia tego samego rodzaju, co jest elementem

niezbędnym do zindywidualizowania kary w przypadku naruszeń tego samego rodzaju i miarkowania jej wysokości w zależności od okoliczności konkretnego przypadku. Oznacza to, że w ww. rozporządzeniu wysokość kar powinna być określona w sposób sztywny, który nie daje możliwości powiatowemu lekarzowi weterynarii wymierzania ich za naruszenia tego samego rodzaju w sposób uznaniowy. Uwzględniając ww. rekomendacje można rozważyć następujące rozwiązania:

- 1) preredagowanie treści upoważnienia ustawowego, o którym mowa w art. 26 ust. 2 ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego, w sposób wyraźnie zezwalający ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa na określenie w rozporządzeniu wysokości kar pieniężnych za naruszenia w sposób „widelkowy”, na co zdaniem Rządowego Centrum Legislacji nie zezwala aktualna redakcja tego upoważnienia albo
- 2) całkowitą rezygnację z ww. przepisu upoważniającego i wyszczególnienie wszystkich rodzajów naruszeń, z którymi związana jest odpowiedzialność administracyjna skutkująca wymierzeniem odpowiedniej kary pieniężnej, w treści samej ustawy na wzór przepisów art. 103 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2020 r. poz. 2021).

W treści projektu ustawy (art. 4 pkt 26) przyjęto drugie z możliwych rozwiązań, tj. całkowitą rezygnację z przepisu upoważniającego, o którym mowa w art. 26 ust. 2 ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego. Przy podejmowaniu decyzji o przyjęciu ww. rozwiązania brano pod uwagę m.in. fakt, że aktualnie katalog deliktów administracyjnych stanowiących podstawę nałożenia kary pieniężnej polegających na działaniu lub zaniechaniu zawiera art. 26 ust. 1 ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego. Poszczególne rodzaje naruszeń zostały jednak dodatkowo sprecyzowane w przepisach rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wysokości kar pieniężnych za naruszenia przepisów o produktach pochodzenia zwierzęcego. Jakkolwiek ww. rozporządzenie dokonało wyszczególnienia konkretnych naruszeń, mieszczących się w ramach deliktów administracyjnych ogólnych wymienionych w ustawie, takiego rozwiązania nie można raczej uznać za regulację normującą jedynie obowiązki organizacyjne, czy też szczegóły proceduralne. Co prawda takie działanie miało zapewne na celu ochronę ustawy przed zamieszczaniem w niej zbyt szczegółowych unormowań, niemniej jednak aktualnie może zaistnieć sytuacja faktyczna, w której czyn podmiotu wypełniającego znamiona deliktu

określone w art. 26 ust. 1 ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego nie będzie wymieniony wśród naruszeń wskazanych w przepisach stosowanego rozporządzenia. Nie sposób jest bowiem sprecyzować wszystkich ich rodzajów w treści rozporządzenia, zatem można wysnuć tezę, że akt ten może nie zawierać wyczerpującego ich katalogu. Nie dokonuje więc doprecyzowania ustawy w tym zakresie w sposób zupełny. W takiej sytuacji może zaistnieć uzasadniona wątpliwość, czy pomimo faktu popełnienia deliktu administracyjnego przez podmiot powiatowy lekarz weterynarii będzie zobowiązany wymierzyć stosowną karę pieniężną, a jeżeli tak, to w jakiej wysokości, skoro wysokość kary za konkretne naruszenie również wynika z przepisów ww. rozporządzenia. Czy powinien się zatem kierować tylko ustawą, czy też odstąpić od wymierzenia kary choć odpowiedzialność z tytułu deliktów, jak się wydaje posiada charakter odpowiedzialności absolutnej. Zastosowana technika prawodawcza konstrukcji normy represyjnej wydaje się zatem w tym przypadku niedoskonała, co może rodzić wątpliwości interpretacyjne zarówno organów stosujących prawo, jak i podlegających sankcjom administracyjnym w postaci kar pieniężnych podmiotów. Rozwiązanie przyjęte w proponowanym projekcie ustawy ma na celu usunięcie możliwości pojawienia się potencjalnych wątpliwości interpretacyjnych w ww. zakresie.

W związku z powyższym w projekcie ustawy w art. 4 pkt 26 (nowy art. 26 ustawy) wyszczególniono rodzaje naruszeń, z którymi związana jest odpowiedzialność administracyjna skutkująca wymierzeniem kary pieniężnej. Wymienione rodzaje naruszeń wraz z odpowiadającymi im wysokościami kar pieniężnych, co do zasady, są analogiczne do rodzajów naruszeń i wysokości kar pieniężnych, określonych w aktualnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie wysokości kar pieniężnych za naruszenia przepisów o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1182). Przy czym, w projektowanej ustawie poszczególne naruszenia zostały pogrupowane, jeżeli dotyczyły podobnego zakresu lub tematyki. Ponadto wprowadzono nowe rodzaje naruszeń wynikające z proponowanych projektem przedmiotowej ustawy nowych regulacji prawnych w zakresie ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego, czy też zgłoszonych na wcześniejszym etapie prac przez Głównego Lekarza Weterynarii w odniesieniu do podmiotów wprowadzających na rynek bądź skupujących surowe mleko i siarę. Wprowadzono również zmiany wynikające z konieczności uzupełnienia lub aktualizacji dotychczasowych przepisów. Tak więc nowe proponowane przepisy karne obejmują kary pieniężne za następujące naruszenia:

- niespełnianie wymagań określonych w art. 18 rozporządzenia nr 178/2002 (art. 26 ust. 1 pkt 6; proponowana wysokość kary pieniężnej: od 200 zł do 20 000 zł),
- skupowanie przez przedsiębiorstwo spożywcze surowego mleka lub siary od podmiotów prowadzących gospodarstwo produkcji mleka, w odniesieniu do których została wydana decyzja administracyjna powiatowego lekarza weterynarii o zawieszeniu dostaw, w przypadku, o którym mowa w art. 50 ust. 2 rozporządzenia 627/2019 (art. 26 ust. 1 pkt 11; proponowana wysokość kary pieniężnej: od 500 zł do 13 000 zł),
- wprowadzanie na rynek surowego mleka lub siary z gospodarstwa produkcji mleka, w odniesieniu do którego została wydana decyzja administracyjna powiatowego lekarza weterynarii o zawieszeniu dostaw, w przypadku, o którym mowa art. 50 ust. 2 rozporządzenia 627/2019 (art. 26 ust. 1 pkt 12; proponowana wysokość kary pieniężnej: od 500 zł do 13 000 zł),
- niespełnianie wymagań higienicznych przy produkcji lub wprowadzaniu na rynek produktów pochodzenia zwierzęcego lub żywności, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy, lub dotyczących tych produktów lub żywności, produkowanych w ramach rolniczego handlu detalicznego (nowy art. 26 ust. 1 pkt 17; proponowana wysokość kary pieniężnej: od 200 zł do 15 000 zł),
- nieprzekazanie lub nieprzekazanie w terminie, o którym mowa w art. 17b ust. 2 ustawy, przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego powiatowemu lekarzowi weterynarii, danych lub zbiorczej informacji, o których mowa w art. 17b ust. 2 ustawy (art. 26 ust. 1 pkt 25; proponowana wysokość kary pieniężnej: od 500 zł do 10 000 zł),
- nieprzekazanie lub nieprzekazanie w terminie, o którym mowa w art. 17b ust. 1 ustawy przez osobę uprawnioną do polowania, której dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego, lub dyrektor parku narodowego albo regionalny dyrektor ochrony środowiska odstąpił na użytek własny mięso pozyskanego dzika, tym osobom, kopii dokumentów, o których mowa w art. 17b ust. 1 ustawy (art. 26 ust. 1 pkt 26; proponowana wysokość kary pieniężnej: od 200 zł do 5 000 zł),
- nieinformowanie powiatowego lekarza weterynarii, właściwego ze względu na miejsce przeprowadzenia czynności, o zamiarze wylądunku ze statku rybackiego produktów rybołówstwa lub pierwszej sprzedaży produktów rybołówstwa lub

zamiarze sprzedaży, o których mowa w art. 21d ust. 1 ustawy (art. 26 ust. 1 pkt 27; proponowana wysokość kary pieniężnej: od 500 zł do 30 000 zł).

Wysokości kar pieniężnych za poszczególne naruszenia zostały wyszczególnione w projekcie ustawy w art. 4 pkt 27 (nowy art. 26 ust. 2 ustawy) w postaci „widełek” zawierających minimalną i maksymalną wysokość kary pieniężnej, analogiczne do przepisów obowiązującego rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie wysokości kar pieniężnych za naruszenia przepisów o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1182).

W trakcie opracowywania omawianych przepisów wzięto także pod uwagę propozycję rezygnacji z przyznania decyzjom o wymierzeniu kar pieniężnych waloru natychmiastowej wykonalności (art. 4 pkt 27 projektu). Takie rozwiązanie spowoduje, że z jednej strony podmiot podlegający ukaraniu będzie miał możliwość bardziej efektywnego wykorzystania przysługujących mu narzędzi ochrony prawnej, a z drugiej zobowiązany organ administracji publicznej (powiatowy lekarz weterynarii) uniknie sytuacji, w której konieczne będzie dokonanie zwrotu wymierzonej kary pieniężnej w sytuacji uchylecia odnośnej decyzji administracyjnej w wyniku rozpatrzenia odwołania służącego w administracyjnym toku instancji. Konsekwencją przyjęcia ww. rozwiązania jest także nowelizacja art. 27 ust. 3 ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego (art. 6 pkt 27 projektu) regulującego kwestię terminu zapłaty wymierzonej kary pieniężnej. Termin ten powinien być liczony od dnia, w którym decyzja powiatowego lekarza weterynarii w sprawie wymierzenia kary pieniężnej stała się ostateczna., a nie od dnia doręczenia decyzji natychmiastowo wykonalnej z mocy ustawy, jak ma to miejsce obecnie. Zgodnie z art. 130 Kpa przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja, co do zasady, nie ulega wykonaniu. Wykonanie decyzji zostaje również wstrzymane w wyniku odwołania. Zasady te nie znajdują jednak zastosowania jeżeli dana decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy. Art. 27 ust. 2 ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego zawiera aktualnie takie unormowanie stanowiąc, że decyzja o wymierzeniu kary pieniężnej podlega natychmiastowemu wykonaniu. Mamy tu więc do czynienia z sytuacją kiedy wykonaniu podlega decyzja, która nie jest jeszcze ostateczna. Termin zapłaty wymierzonej kary pieniężnej wynosi 14 dni od dnia doręczenia decyzji w tej sprawie (art. 27 ust. 3 ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego). Biorąc po uwagę, że wysokość wymierzonych przez powiatowego lekarza weterynarii kar pieniężnych może być znaczna, w niektórych przypadkach wykonanie takiej decyzji może spowodować nieodwracalne skutki finansowe dla ukaranego podmiotu, łącznie z utratą

płynności finansowej, a nawet, w skrajnych przypadkach, koniecznością rezygnacji z prowadzenia danej działalności. Jednocześnie ukarany podmiot, pomimo przysługującego mu prawa odwołania do organu wyższego stopnia w administracyjnym toku instancji, w sytuacji konieczności natychmiastowego wykonania decyzji o wymierzeniu kary pieniężnej dysponuje mniej skutecznymi narzędziami ochrony prawnej niż ma to miejsce w przypadku decyzji, którym nie nadano takiego charakteru. Jak zauważa M. Wincenciak, kryterium pomocnym dla ustawodawcy decydującego się na umieszczenie w przepisie klauzuli wykonalności decyzji z mocy prawa, powinno być ustalenie, czy dolegliwość wymierzana na mocy rozstrzygnięcia organu ma charakter restytucyjny, represyjny czy egzekucyjny³. Zdaniem tego Autora „natychmiast wykonalne mogą być orzeczenia o wymierzeniu dolegliwości, na mocy których dochodzi do ustania naruszenia prawa, powodującego zagrożenia dla wartości i dóbr prawem chronionych, takich jak: zdrowie, życie, dobra materialne znacznej wartości.”⁴. Autor ten nie znajduje natomiast racjonalnego uzasadnienia dla natychmiastowej wykonalności orzeczeń o wymierzeniu administracyjnej kary pieniężnej, której podstawową funkcją jest co do zasady represja⁵.

Ad. 8. Zmiany przewidziane w art. 4 pkt 23 projektu ustawy

W art. 4 pkt 23 projektu proponuje się uregulować kwestie przywozu z państw trzecich niezharmonizowanych produktów pochodzenia zwierzęcego. KE w celu wyjaśnienia zasad przywozu niezharmonizowanych produktów pochodzenia zwierzęcego na terytorium UE opracowała przewodnik (Key questions related to import requirements and the new rules on food hygiene and official food controls – ostatnia wersja SANCO/1446/2005 Rev.2014), który jest dostępny na stronach internetowych KE. W przedmiotowym przewodniku Komisja wyjaśniła, że w przypadku produktów pochodzenia zwierzęcego warunki przywozu są w pełni zharmonizowane dla określonego typu produktów pochodzenia zwierzęcego, w przypadku gdy na poziomie UE zostały ustanowione:

- wykazy państw trzecich i części państw trzecich, z których przywóz jest dozwolony,
- wzór świadectwa zdrowia towarzyszący takim przesyłkom,

3 M. Wincenciak, *Sankcje w prawie administracyjnym i procedura ich wymierzania*, Warszawa 2008, s. 201.

4 Ibidem.

5 Ibidem.

- wykazy zakładów w państwach trzecich, z których przywóz jest dozwolony – w przypadku gdy przepisy UE wymagają utworzenia takich wykazów

Istnieje możliwość, że polskie podmioty będą zainteresowane przywozem do Polski produktów zwierzęcego, dla których ww. wykazy państw trzecich, wzory świadectw zdrowia i/lub wykazy zakładów (jeżeli są wymagane), jak również wymagania dotyczące ich bezpieczeństwa zdrowotnego nie zostały ustanowione na poziomie UE.

Należy podkreślić, że zgodnie z ogólnymi zasadami obowiązującymi w przepisach UE, to podmioty prowadzące przedsiębiorstwo spożywcze przywożące żywność pochodzenia zwierzęcego z państw trzecich mają obowiązek zapewnić, że przedmiotowa żywność spełnia odpowiednie wymagania wskazane w przepisach UE. Natomiast obowiązkiem właściwych organów w państwach trzecich jest sprawdzenie, czy te podmioty prowadzące przedsiębiorstwo spożywcze wysyłające do UE swoje produkty są w stanie zapewnić, że te wysyłane produkty spełniają odpowiednie wymagania wskazane w przepisach UE.

W związku z powyższym w odniesieniu do ww. produktów pochodzenia zwierzęcego, dla których warunki przywozu nie zostały określone w przepisach UE, państwa członkowskie UE mogą ustanowić i stosować krajowe warunki przywozowe. Jednakże takie przepisy krajowe muszą podlegać procedurze notyfikacji aktów prawnych zgodnie z procedurą określoną w dyrektywie (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz. Urz. UE L 241 z 17.9.2015, str. 1).

Mając na uwadze powyższe proponuje się wprowadzenie nowego art. 23a do ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego, w którym wskazuje się kompetencje dla ministra właściwego do spraw rolnictwa do określania w drodze rozporządzenia weterynaryjnych wymagań przywozowych dla produktów pochodzenia zwierzęcego, jeżeli nie zostały one ustanowione w przepisach UE. Jednocześnie proponuje się aby to Główny Lekarz Weterynarii przedstawiał ministrowi propozycję takich weterynaryjnych wymagań przywozowych.

Należy mieć na uwadze, że produkty pochodzenia zwierzęcego, dla których zostaną ustalone krajowe przepisy przywozowe będą mogły być wprowadzane na rynek wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Ad. 9 Zmiana przewidziana w art. 4 pkt. 20

W art. 4 pkt 20 projektu wprowadzono zmianę zawierającą propozycję dodania art. 21e do ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego. Przedmiotowa zmiana ma na celu wskazanie, że w przypadku produktów pochodzenia zwierzęcego, które pochodzą z państw członkowskich UE i są wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podmiot prowadzący przedsiębiorstwo spożywcze, któremu te produkty zostały dostarczone, prowadzi listę dostaw tych produktów. Ponadto w przedmiotowym przepisie proponuje się wskazać, że podmiot jest zobowiązany do przechowywania ww. listy dostaw przez okres jednego roku, licząc od końca roku kalendarzowego, za który została sporządzona. Dodatkowo podmiot ten informuje powiatowego lekarza weterynarii, na jego żądanie, o przybyciu produktów pochodzących z innego państwa członkowskiego w takim zakresie, jaki jest niezbędny do przeprowadzania kontroli urzędowej.

Należy zauważyć, że zgodnie z art. 18 ust. 2 rozporządzenia nr 178/2002 podmiot prowadzący przedsiębiorstwo spożywcze powinien móc zidentyfikować każdą osobę, która dostarczyła środek spożywczy lub substancję przeznaczoną do dodania do żywności. Dodatkowo w tym celu podmiot ten powinien również utworzyć systemy i procedury umożliwiające przekazanie takich informacji na żądanie właściwych władz. Ponadto zgodnie z art. 29 ustawy o kontroli weterynaryjnej w handlu podmioty prowadzące przedsiębiorstwo spożywcze zajmujące się handlem są obecnie zobowiązane do prowadzenia rejestru dostaw produktów, które pochodzą z państw członkowskich UE.

W związku z powyższym stworzenie przez podmioty takiej listy nie będzie znacznym obciążeniem dla podmiotów, a znacznie usprawni wykonywanie urzędowych kontroli przez organy Inspekcji Weterynaryjnej.

Ad. 10. Zmiany przewidziane w art. 4 pkt 25 projektu

Zmiana zaproponowana w art. 4 pkt 25 zawiera propozycję dodania art. 24a do ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego w celu wdrożenia przepisów art. 53 i 54 rozporządzenia nr 178/2002 w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego lub produktów złożonych przywożonych z państw trzecich. Proponowane zmiany wskazują kompetencje dla ministra właściwego do spraw rolnictwa oraz Głównego Lekarza Weterynarii w odniesieniu do działań, które mogą być podjęte przez te organy w związku z takimi produktami, które mogą zagrażać zdrowiu ludzi lub zdrowiu zwierząt. Proponuje się, aby w przypadku gdy KE nie podejmie tymczasowych środków, o których mowa w art. 53 ww. rozporządzenia nr 178/2002, minister właściwy do spraw rolnictwa mógł w drodze rozporządzenia zawiesić lub ograniczyć przywóz lub wprowadzanie na rynek albo ustanowić

szczególne wymagania dla wymienionych produktów, które mogą zagrażać zdrowiu ludzi lub zdrowia zwierząt i pochodzą z danego państwa trzeciego, zgodnie z art. 54 rozporządzenia 178/2002. Natomiast Główny Lekarz Weterynarii byłby właściwym organem w zakresie występowania do KE o podjęcie działań określonych w art. 53 rozporządzenia 178/2002 oraz informowania tej Komisji i innych państwa członkowskie Unii Europejskiej o przyjęciu ww. rozporządzenia.

Dodatkowo należy zauważyć, że kwestie dotyczące ryzyka związanego z żywnością wprowadzaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z innych z państw członkowskich UE są uregulowane w art. 35 ustawy z dnia 10 grudnia 2003 r. o kontroli weterynaryjnej w handlu (Dz. U. z 2019 r. poz. 475 oraz z 2021 r. poz. 36), która zostanie uchylona zgodnie z art. 17 projektu. Natomiast kwestie dotyczące ryzyka związanego z wprowadzaniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej żywności z państw trzecich są uregulowane w art. 38 ustawy z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 260), która zostanie uchylona zgodnie z art. 16 projektu.

Ponadto w projekcie proponuje się poniższe zmiany mające na celu usprawnienie realizacji zadań przez organy Inspekcji Weterynaryjnej, jak również wyeliminowanie wątpliwości interpretacyjnych wynikłych w toku stosowania zmienianej ustaw, w tym proponuje się w prowadzenie nowej definicji:

- 1) w art. 4 pkt 4 lit. b projektu proponuje się zdefiniowanie pojęcia „zakład” poprzez odesłanie do pojęcia „przedsiębiorstwo” określonego w art. 2 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm. - Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 319);
- 2) w art. 4 pkt 6 lit. b projektu proponuje się wprowadzenie możliwości wskazywania w rozstrzygnięciu decyzji administracyjnej terminu usunięcia uchybień, co jest istotne ze względu na możliwość egzekwowania przez organy Inspekcji Weterynaryjnej odpowiednich wymagań przez podmioty prowadzące działalność w zakresie produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego. Należy zauważyć, że możliwość wskazania terminu usunięcia stwierdzonych uchybień w decyzji administracyjnej została określona dla odpowiednich służb kontrolnych w przepisach krajowych np. w przepisach ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 59). W projektowanej

ustawie proponuje się przyjąć analogiczne rozwiązanie. Wprowadzenie zapisu umożliwiającego wskazanie w rozstrzygnięciu decyzji administracyjnej terminu usunięcia niezgodności ma na celu przyspieszenie i zwiększenie efektywności wykonywania przez strony decyzji nakładanych przez organy Inspekcji Weterynaryjnej. Zapis taki ma istotne znaczenie z uwagi na możliwość szybkiego i skutecznego egzekwowania wymagań wynikających z przepisów prawodawstwa weterynaryjnego lub przepisów dotyczących bezpieczeństwa żywności. Decyzja, w której wskazano właściwy termin na wykonanie nałożonego obowiązku tworzy klarowną sytuację, w której wiadomo od kiedy strona postępowania pozostaje w zwłoce w wykonaniu tego obowiązku, a w konsekwencji istnieje wyraźna cezura, po której organ administracyjny może wszcząć postępowanie egzekucyjne. Dodatkowo termin taki wyznacza stronie jasne ramy czasowe, w ciągu których musi usunąć stwierdzone uchybienia, a tym samym zapobiega jej nadmiernej opieszałości. Także organy Inspekcji Weterynaryjnej będą ściślej zorientowane w terminie, po którym powinny dokonać ewentualnej rekontroli mającej potwierdzić wykonanie obowiązków. Należy podkreślić, że sposób egzekwowania przez organy Inspekcji Weterynaryjnej nałożonych obowiązków nie zmieniłby się i w dalszym ciągu odbywał się w myśl przepisów o egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym zgodnie z ustawą z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427, z późn. zm.);

- 3) w art. 4 pkt 15 proponuje się zmianę, które mają na celu doprecyzowanie i uporządkowanie kwestii związanych z wymaganiami wynikającymi z rozpoczęcia prowadzenia działalności w zakresie produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego.

W art. 19 ust. 1 ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego proponuje się doprecyzować, że podmiot zamierzający prowadzić działalność w zakresie produktów pochodzenia zwierzęcego przed rozpoczęciem planowanej działalności, tj. przed uzyskaniem pozwolenia na budowę lub przed zarejestrowaniem, jest zobowiązany sporządzić projekt technologiczny zakładu i przesłać go wraz z wnioskiem o zatwierdzenie tego projektu do właściwego powiatowego lekarza weterynarii. Przedmiotowa propozycja ma na celu doprecyzowanie i wyeliminowanie wątpliwości podmiotów zamierzających

rozpocząć działalność w zakresie produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego, na jakim etapie należy sporządzić i przesłać do zatwierdzenia projekt technologiczny zakładu.

Ponadto w ww. art. 19 ustawy proponuje się również dodać nowy ust. 1a, w którym zostaną doprecyzowane kwestie związane z wymaganiami jakie powinien zawierać wniosek o zatwierdzenie projektu technologiczny zakładu składany przez podmioty prowadzące przedsiębiorstwo spożywcze do właściwego powiatowego lekarza weterynarii. W związku z powyższym proponuje się, aby wniosek zawierał informacje o zakresie i wielkości produkcji oraz rodzaju produktów pochodzenia zwierzęcego, które mają być produkowane w danym zakładzie.

Dodatkowo proponuje się, wprowadzić obowiązek wskazywania w ww. wniosku składanym do powiatowego lekarza weterynarii, z których krajowych środków dostosowujących, o których mowa w art. 13 ust. 3 rozporządzenia nr 852/2004 lub art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 853/2004, zakład zamierza korzystać. Wymóg ten będzie dotyczył tych podmiotów, które zamierzają korzystać z odstępstw wskazanych np. w:

- rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie niektórych wymagań weterynaryjnych, jakie powinny być spełnione przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego w rzeźniach o małej zdolności produkcyjnej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1287),
- rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie niektórych wymagań weterynaryjnych, jakie powinny być spełnione przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego w określonych zakładach o małej zdolności produkcyjnej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1286), oraz
- rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie niektórych wymagań weterynaryjnych, jakie powinny być spełnione przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego w rzeźniach o małej zdolności produkcyjnej, położonych na terenie gospodarstw (Dz.U. z 2020 r. poz. 56).

Przedmiotowa propozycja ma na celu ułatwienie powiatowym lekarzom weterynarii ocenę poprawności złożonego przez podmiot do zatwierdzenia

projektu technologicznego zakładu i w konsekwencji wydanie decyzji zatwierdzającej ten projekt.

W związku z ww. zmianą przepisów, proponuje się również odpowiednią zmianę w art. 20 ust. 1 pkt 1 oraz art. 22 pkt 2 ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego mającą na celu uzupełnienie w rejestrach i wykazach prowadzonych przez Inspekcję Weterynaryjną o zakłady korzystające z krajowych środków dostosowujących, o których mowa w art. 13 ust. 3 rozporządzenia nr 852/2004;

- 4) w art. 4 pkt 17 lit. b projektu proponuje się zmianę, która ma na celu zobowiązanie podmiotów do wskazywania we wniosku o wpis do rejestru zakładów albo wniosku o zatwierdzenie zakładu i o wpis do rejestru zakładów numeru PESEL albo numeru identyfikacyjnego REGON, jeżeli numer taki został nadany.

Jak wynika z dotychczasowych doświadczeń, sprawne wyszukiwanie w rejestrach prowadzonych przez powiatowych lekarzy weterynarii podmiotów, wykorzystując imię i nazwisko bądź nazwę podmiotu czy też adres, naraża niekiedy na trudności. Zamieszczenie w rejestrze podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną niepowtarzalnego numeru ewidencyjnego PESEL albo numeru identyfikacyjnego REGON znacznie usprawni identyfikację podmiotów nadzorowanych i pozwoli na skuteczne powiązanie danego podmiotu z działalnością prowadzoną na terenie całej Polski. Dodatkowo uzupełnienie informacji zawartych w rejestrze podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną o numer ewidencyjny PESEL usprawni typowanie gospodarstw do kontroli wymogów wzajemnej zgodności. Typowanie rolników do kontroli wymogów wymaga posiadania przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) oraz Inspekcję Weterynaryjną informacji umożliwiających identyfikację rolnika, który jest zarówno beneficjentem płatności bezpośrednich, jak i podlega nadzorowi. W związku z powyższym zaproponowano, aby numer ewidencyjny PESEL stanowił podstawę umożliwiającą właściwą identyfikację przez bazę danych ARiMR gospodarstwa, w którym przeprowadzona została przez Inspekcję Weterynaryjną kontrola wymogów;

- 5) w art. 4 pkt 18 lit. c projektu proponuje się zmianę mającą na celu zobowiązanie podmiot prowadzącego przedsiębiorstwo spożywcze do złożenia oświadczenia o zmianie danych, w przypadku gdy miała miejsce zmiana danych o których

mowa w art. 21 ust. 2 pkt 1 lub 1a, w związku z koniecznością dysponowania przez organy Inspekcji Weterynaryjnej aktualnymi danymi o podmiotach nadzorowanych. Podmiot prowadzący przedsiębiorstwo spożywcze może być stroną przyszłego postępowania administracyjnego. Posiadanie przez organ aktualnych danych o podmiocie tj. np. o miejscu zamieszkania czy adresie, jest niezbędne w celu prowadzenia postępowania i skutecznego doręczenia pism wydawanych w toku takiego postępowania. Natomiast wskazanie terminu w jakim mają być zgłaszane zmiany usprawni ich pozyskiwanie;

- 6) w art. 4 pkt 19 projektu proponuje się zmianę dotyczącą art. 21b ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego w celu ujednoczenia terminologii zastosowanej w tym przepisie do przepisów unijnych tj. rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. bezpieczeństwa żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności oraz rozporządzenia (WE) nr 852/2004 w odniesieniu do pojęcia „produkcja pierwotna” oraz „surowiec”. Przepisy ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego, np. w art. 19 ust. 4, art. 20 ust. 4 posługują się terminem „produkcja podstawowa”, podobnie jak ww. rozporządzenie nr 178/2002, które określa definicję „produkcji podstawowej” w art. 3 pkt 17. Z uwagi na powyższe, użyte w art. 21b ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego wyrażenie: „pierwotnej” proponuje się zastąpić wyrażeniem: „podstawowej”;
- 7) w art. 4 pkt 20 projektu proponuje się zmianę (dodanie nowego art. 21d) polegającą na wprowadzeniu regulacji dotyczącej obowiązku zgłaszania powiatowemu lekarzowi weterynarii planowanego wyładunku ze statku rybackiego produktów rybołówstwa lub zamiaru dokonania pierwszej sprzedaży tych produktów. Należy wskazać, że obowiązujące przepisy nie nakładają na podmioty obowiązku zgłaszania faktu wyładunku ze statku i pierwszej sprzedaży produktów rybołówstwa. Zgodnie przepisami art. 67 rozporządzenia 2019/627 urzędowe kontrole w zakresie produkcji i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa obejmują m.in. systematyczną kontrolę warunków podczas wyładunku ze statku i podczas pierwszej sprzedaży. Kontrola warunków podczas wyładunku ze statku i podczas pierwszej sprzedaży produktów rybołówstwa

powinna być systematyczna, prowadzona w oparciu o analizę ryzyka. Tym samym Inspekcja Weterynaryjna nie posiada danych dotyczących planowanych wyładunków ze statku i pierwszej sprzedaży produktów rybołówstwa, w konsekwencji powiatowi lekarze weterynarii nie są w stanie opracować rzetelnej i pełnej analizy ryzyka oraz sprawować efektywnego nadzoru nad wyładunkiem ze statku i pierwszą sprzedażą produktów rybołówstwa. Ponadto, zgodnie z przepisami rozporządzenia 2017/625 podmioty prowadzące przedsiębiorstwo spożywcze w zakresie, w jakim jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli urzędowych lub innych czynności urzędowych, jeżeli wymagają tego właściwe organy, umożliwiają właściwym organom dostęp do swoich dokumentów i wszelkich innych odpowiednich informacji. Proponuje się zatem wprowadzić przepis, w którym nałoży się obowiązek na podmioty zajmujące się taką działalnością zgłoszenia właściwemu miejscowo powiatowemu lekarzowi weterynarii o planowanym wyładunku ze statku produktów rybołówstwa lub zamiarze dokonania pierwszej sprzedaży tych produktów, na co najmniej 24 godziny przed planowaną czynnością. Zgłoszenie to, powinno zawierać informacje o przewidywanej wadze produktów rybołówstwa oraz określać dokładny czas i miejsce dokonywanej czynności, jak również weterynaryjny numer identyfikacyjny podmiotu w celu jego szybszej identyfikacji. Proponuje się również wprowadzenie możliwości zastosowania kary pieniężnej przez organy Inspekcji Weterynaryjnej w przypadku nieprzestrzegania ww. wymagań.

V. Zmiany w ustawie z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach.

Większość projektowanych zmian w ustawie z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach usłuży dostosowaniu brzmienia jej przepisów do aktualnego stanu prawnego poprzez zastąpienie odesłań do uchylonego rozporządzenia 882/2004 oraz aktów wydanych w trybie tego rozporządzenia, odesłaniami do rozporządzenia 2017/625 oraz aktów delegowanych i wykonawczych wydanych na jego podstawie.

W tym celu w odnośniku nr 1 informującym o aktach prawnych, których wykonaniu służy nowelizowana ustawa należało uchylić pkt 8 odsyłający do rozporządzenia 882/2004 (art. 5 pkt 1 lit. 1 a tiret pierwsze projektu). W celu zachowania chronologicznego układu aktów prawnych zamieszczonych w odnośniku, odesłanie do rozporządzenia zastępującego rozporządzenia 882/2004, tj. rozporządzenia 2017/625 zamieszono w pkt. 15, w miejsce

rozporządzenia Komisji (WE) nr 669/2009 z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwiększonego poziomu kontroli urzędowych przywozu niektórych rodzajów pasz i żywności niepochodzących od zwierząt i zmieniającego decyzję 2006/504/WE (Dz. Urz. UE L 194 z 25.07.2009, str. 11, z późn. zm.) (art. 5 pkt 1 lit. 1 a tiret drugie projektu). W odnośniku dodano także pkt 16 odsyłający do rozporządzenia zastępującego rozporządzenie 669/2009, tj. rozporządzenia Komisji (UE) 2019/1793 z dnia 22 października 2019 r. w sprawie tymczasowego zwiększenia kontroli urzędowych i środków nadzwyczajnych regulujących wprowadzanie do Unii niektórych towarów z niektórych państw trzecich, wykonującego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 i (WE) 178/2002 oraz uchylającego rozporządzenia Komisji (WE) nr 669/2009, (UE) nr 884/2014, (UE) 2015/175, (UE) 2017/186 i (UE) 2018/1660 (Dz. Urz. UE L 277 z 29.10.2019, str. 89, późn. zm.) oraz pkt 17 odsyłający do rozporządzenia Komisji (UE) 2020/354 z dnia 4 marca 2020 r. ustanawiającego wykaz planowanych zastosowań pasz przeznaczonych do szczególnych potrzeb żywieniowych i uchylającego dyrektywę 2008/38/WE (Dz. Urz. UE L 67 z 05.03.2020, str. 1), które uchyliło dyrektywę Komisji 2008/38/WE z dnia 5 marca 2008 r. ustanawiającej wykaz planowanych zastosowań pasz zwierzęcych do szczególnych potrzeb żywieniowych (Dz. Urz. UE L 62 z 06.03.2008, str. 9, z późn. zm.) (art. 5 pkt 1 lit. 1 a tiret trzecie projektu). Dodatkowo, mając na uwadze uchylenie ww. dyrektywy konieczne było także uchylenie ust. 2 pkt 6 w odnośniku nr 1 (art. 5 pkt 1 lit. b projektu).

Uchylenie art. 2 pkt 1 i 2 jest konsekwencją uchylenia ustawy z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej oraz ustawy z dnia 10 grudnia 2003 r. o kontroli weterynaryjnej w handlu (art. 5 pkt 3 projektu). Z tego samego powodu uchylono art. 4 pkt 19, który w zakresie definicji określenia „podmiot odpowiedzialny za przesyłkę” odsyłał do przepisów o weterynaryjnej kontroli granicznej.

Zmiany przepisów polegające na zastąpieniu odesłań do uchylonego rozporządzenia 882/2004 odesłaniami do zastępującego do rozporządzenia 2017/625 wprowadzono w art. 1 pkt 1 lit. c (art. 5 pkt 2 projektu), w art. 6 ust. 3, art. 7 ust. 1 i 2 we wprowadzeniu do wyliczenia oraz w ust. 3, art. 19, art. 21 ust. 5, art. 46 w ust. 1 (art. 5 pkt 6 projektu). W art. 4 pkt 14 dostosowano definicję pojęcia „laboratorium urzędowe” poprzez zastąpienie odesłania do art. 12 rozporządzenia nr 882/2004 odesłaniem do art. 37 rozporządzenia nr 2017/625 (art. 5 pkt 4 projektu). W art. 5 ust. 2 odesłanie do art. 62 ust. 3 rozporządzenia 882/2004 zastąpiono odesłaniem do regulującego analogiczny obszar art. 145 rozporządzenia 2017/625

(art. 5 pkt 5 projektu). W art. 7 ust. 2 pkt 2 odesłania do przepisów rozporządzenia 882/2004, jego art. 54 oraz przepisów wydanych w trybie tego rozporządzenia zastąpiono odesłaniami do rozporządzenia 2017/625, art. 138 oraz przepisów wydanych w trybie tego rozporządzenia (art. 5 pkt 7 projektu).

W projekcie przewidziano zmiany w zakresie wymagań formalnych wniosku o zatwierdzenie albo rejestrację zakładów (art. 5 pkt 8 lit. a i b projektu). Zmiana art. 10 ust. 2 pkt 1b podyktowana jest koniecznością jego dostosowania do przepisów regulujących zasady ewidencji oraz identyfikacji podatkowej, zgodnie z którymi osoby fizyczne, nieprowadzące działalności gospodarczej oraz niebędące płatnikiem składek ubezpieczeniowych i podatku VAT zostały zwolnione z posiadania numeru identyfikacji podatkowej (NIP). W takich przypadkach identyfikatorem podatkowym jest numer PESEL. Przepis art. 10 ust. 2 pkt 1b w swoim dotychczasowym brzmieniu wymagał, by wniosek zawierał: „numer identyfikacji podatkowej albo numer identyfikacji podatkowej nadany w kraju pochodzenia wnioskodawcy – w przypadku gdy wnioskodawca nie posiada obywatelstwa polskiego”. Proponuje się więc nowe brzmienie przepisu, zgodnie z którym możliwe będzie złożenie wniosku zawierającego: „numer PESEL lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) albo numer identyfikacji podatkowej nadany w kraju pochodzenia wnioskodawcy – w przypadku gdy wnioskodawca nie posiada obywatelstwa polskiego”. Kolejna zmiana polega na uzupełnieniu art. 10 ust. 2 pkt 2 lit. o wyraźne wskazanie, że wniosek powinien zawierać, oprócz rodzaju i zakresu działalności, która ma być wykonywana, także określenie działań podejmowanych za pomocą środków porozumiewania się na odległość, co służy stosowaniu art. 15 ust. 5 lit. b rozporządzenia 2017/625, zgodnie z którym podmioty przekazują właściwym organom m. in. informacje o działalności jaką prowadzą, w tym o działaniach podejmowanych za pomocą środków porozumiewania się na odległość. Zmiana pozwoli uniknąć wątpliwości interpretacyjnych w zakresie obowiązku rejestracji przedsiębiorstw oferujących pasze do sprzedaży przez internet. Przedsiębiorstwa prowadzące tego rodzaju działalność, choć nie jest ona wyraźnie określona w rozporządzeniu (WE) nr 183/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 stycznia 2005 r. ustanawiające wymagania dotyczące higieny pasz, mieszczą się w zakresie definicji przedsiębiorstwa paszowego, a tym samym mają do nich zastosowanie odpowiednie wymogi prawa paszowego, w tym wymóg rejestracji.

Uchylenie art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy o paszach wskazującego ministra właściwego do spraw rolnictwa jako organ właściwy w sprawach przekazywania informacji, o których mowa w art. 35 ust. 2 rozporządzenia nr 882/2004, art. 10 rozporządzenia nr 178/2002 i art. 12

rozporządzenia nr 183/2005, związane jest z projektowanym art. 13b ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej ustanawiającym Głównego Lekarza Weterynarii instytucją łącznikową, o której mowa w art. 103 ust. 1 rozporządzenia 2017/625 oraz organem wykonującym obowiązki państwa członkowskiego, o których mowa w art. 103 ust. 3 tego rozporządzenia, tj. przekazującym Komisji Europejskiej i innym państwom członkowskim dane kontaktowe instytucji łącznikowej oraz informującym o zmianach tych danych. Mając na uwadze ww. rozwiązania przewidziane w ustawie o Inspekcji Weterynaryjnej oraz w związku z tym, że obowiązek określony w art. 103 ust. 3 rozporządzenia 2017/625 odpowiada obowiązkowi przewidzianemu w art. 35 ust. 2 rozporządzenia 882/2004, podjęto decyzję o uchyleniu art. 12 ust. 1 pkt 1 (art. 5 pkt 9), przy jednoczesnym przeniesieniu obowiązków informacyjnych, o których mowa w art. 10 rozporządzenia nr 178/2002 i art. 12 rozporządzenia nr 183/2005 na Głównego Lekarza Weterynarii (art. 5 pkt 10 tiret czwarte).

Przepis art. 13 ust. 1 pkt 5 ustawy o paszach nakładał na Głównego Lekarza Weterynarii obowiązek powiadamiania Komisji Europejskiej i innych państw członkowskich Unii Europejskiej w zakresie, o którym mowa w art. 21 ust. 4 oraz art. 23 ust. 7 uchylonego rozporządzenia nr 882/2004. Przepisom tym odpowiadają obecnie art. 74 i 66 ust. 5 rozporządzenia 2017/625, dla których wykonania nie są konieczne dodatkowe regulacje w ustawie o paszach. Podobnie w przypadku art. 13 ust. 1 pkt 6 ustawy o paszach, wskazującego Głównego Lekarza Weterynarii jako organ właściwy w sprawach podejmowania współpracy z właściwymi organami innych państw członkowskich Unii Europejskiej w przypadkach określonych w art. 37–39 rozporządzenia 882/2004. Obecnie obszar ten uregulowany jest przepisami art. 105–107 rozporządzenia 2017/625, dla których wykonania wystarczające są przepisy kompetencyjne, których wprowadzenie do ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej przewidziano w niniejszym projekcie. W związku z powyższym należało uchylić art. 13 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy o paszach (art. 5 pkt 10 lit. a tiret pierwsze projektu).

W art. 13 ust. 1 pkt 7 odesłanie do art. 40 uchylonego rozporządzenia 882/2004 zastąpiono odesłaniem do odpowiadającego mu art. 108 rozporządzenia 2017/625. Podobną zmianę wprowadzono w art. 13 ust. 1 pkt 8, w którym odesłania do art. 45 i art. 52 rozporządzenia 882/2004 zastąpiono odpowiednio odesłaniami do regulujących analogiczne obszary art. 116, art. 119 i art. 124 rozporządzenia 2017/625 (art. 5 pkt 10 lit. a tiret drugie projektu).

Projekt ustawy przewiduje także uchylenie art. 13 ust. 1 pkt 9 wskazującego Głównego Lekarza Weterynarii jako organ właściwy w zakresie obowiązku powiadamiania Komisji Europejskiej zgodnie z art. 5 ust. 4 rozporządzenia 882/2004 (zamiar delegowania przez państwo członkowskie zadań kontrolnych na rzecz określonego organu kontrolnego). Z uwagi na brak podobnego obowiązku w rozporządzeniu 2017/625, przepis krajowy służący jego realizacji stał się bezprzedmiotowy i należało go uchylić (art. 5 pkt 10 lit. a tiret trzecie projektu).

W związku z projektowanym art. 13b ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, służącym wykonaniu przepisów art. 103 ust. 1 i 3 rozporządzenia 2017/625, zastępujących dotychczasowe regulacje art. 35 rozporządzenia 882/2004, odrębny przepis kompetencyjny w ustawie o paszach, wskazujący organ wyznaczony do kontaktów z Komisją Europejską i innymi państwami członkowskimi w zakresie spraw dotyczących pasz, stał się zbędny i należało go uchylić (art. 5 pkt 10 lit. b projektu).

W projekcie przewidziano także zmiany w zakresie wymagań formalnych wniosku o zatwierdzenie albo rejestrację zakładów. Zmiana art. 10 ust. 2 pkt 1b podyktowana jest koniecznością jego dostosowania do przepisów o zasadach ewidencji oraz identyfikacji podatkowej, zgodnie z którymi osoby fizyczne, nieprowadzące działalności gospodarczej oraz niebędące płatnikiem składek ubezpieczeniowych i podatku VAT zostały zwolnione z posiadania numeru identyfikacji podatkowej (NIP). W takich przypadkach identyfikatorem podatkowym jest numeru PESEL. Przepis art. 10 ust. 2 pkt 1b w swoim dotychczasowym brzmieniu wymagał, by wniosek zawierał: „numer identyfikacji podatkowej (NIP) albo numer identyfikacji podatkowej nadany w kraju pochodzenia wnioskodawcy - w przypadku gdy wnioskodawca nie posiada obywatelstwa polskiego”. Proponuje się więc nowe brzmienie przepisu, zgodnie z którym możliwe będzie złożenie wniosku zawierającego: „numer PESEL lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) albo numer identyfikacji podatkowej nadany w kraju pochodzenia wnioskodawcy – w przypadku gdy wnioskodawca nie posiada obywatelstwa polskiego” (art. 5 pkt 10 lit. a projektu).

Kolejna zmiana polega na uzupełnieniu art. 10 ust. 2 pkt 2 lit. o wyraźne wskazanie, że wniosek powinien zawierać, oprócz rodzaju i zakresu działalności, która ma być wykonywana, także określenie działań podejmowanych za pomocą środków porozumiewania się na odległość, co służy stosowaniu art. 15 ust. 5 lit b rozporządzenia 2017/625, zgodnie z którym podmioty przekazują właściwym organom m. in. informacje o działalności jaką prowadzą, w tym o działaniach podejmowanych za pomocą środków porozumiewania się na

odległość. Zmiana pozwoli uniknąć wątpliwości interpretacyjnych w zakresie obowiązku rejestracji przedsiębiorstw oferujących pasze do sprzedaży przez internet. Przedsiębiorstwa prowadzące tego rodzaju działalność, choć nie jest ona wyraźnie określona w rozporządzeniu (WE) nr 183/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 stycznia 2005 r. ustanawiające wymagania dotyczące higieny pasz, mieszczą się w zakresie definicji przedsiębiorstwa paszowego, a tym samym mają do nich zastosowanie odpowiednie wymogi prawa paszowego, w tym wymóg rejestracji (art. 5 pkt 10 lit. b projektu).

Uchylenie art. 14 ustawy o paszach wynika ze zmian wprowadzanych w ustawie o Inspekcji Weterynaryjnej, polegających na dodaniu w tym akcie prawnym art. 13 ust. 1 pkt 11a (art. 1 pkt 12 niniejszego projektu) i ustanowieniu jednej podstawy prawnej dla opracowania planu awaryjnego, o którym mowa w art. 115 ust. 1 rozporządzenia 2017/625, dotyczącego zarówno żywności pochodzenia zwierzęcego i żywności, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, jak i pasz. Obecnie plan awaryjny dotyczący pasz oraz plan awaryjny dotyczący żywności pochodzenia zwierzęcego i żywności, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, stanowią osobne dokumenty, opracowywane na podstawie przepisów odrębnych ustaw, tj. ustawy o paszach oraz ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia. W związku z wprowadzeniem przepisów kompetencyjnych dotyczących opracowania planu awaryjnego do ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, należało uchylić art. 14 ustawy o paszach. Ww. zmiana skutkować będzie także uproszczeniem trybu zatwierdzania planu awaryjnego, który nie będzie już wymagał podjęcia uchwały przez Radę Ministrów. Projekt planu awaryjnego dotyczącego pasz i żywności znajdującej się pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej będzie opracowywany przez Głównego Lekarza Weterynarii, a następnie zatwierdzany przez ministra właściwego do spraw rolnictwa (art. 5 pkt 11 projektu).

W art. 42 ust. 1 ustawy o paszach odesłanie do art. 41 rozporządzenia 882/2004 zastąpiono odesłaniem do regulującego analogiczny obszar art. 109 ust. 1 rozporządzenia 2017/625 (art. 5 pkt 12 projektu). Podobnie w art. 45 ust. 2 odesłanie do art. 33 ust. 2 rozporządzenia 882/2004 zastąpiono odesłaniem do odpowiadającemu mu art. 101 ust. 1 rozporządzenia 2017/625, w ust. 3 odesłania do art. 33 ust. 1 i art. 33 ust. 2 i 3 rozporządzenia 882/2004 zastąpiono odpowiednio odesłaniami do analogicznych regulacji w art. 100 ust. 1, art. 101 ust. 1 oraz art. 100 ust. 2 i 3 rozporządzenia 2017/625, w ust. 4 odesłanie do art. 33 ust. 4 rozporządzenia 882/2004 zastąpiono odesłaniem do art. 100 ust. 4 rozporządzenia 2017/625 (art. 5 pkt 13 projektu).

W projekcie przewidziano również nadanie nowego brzmienia art. 46 ust. 1, art. 47 ust. 1 i 3 oraz art. 48 ust. 2 i 3, przy czym zmiany te służą dostosowaniu ww. przepisów do nomenklatury stosowanej w rozporządzeniu 2017/625 i polegają na zastąpieniu określenia „kontrola graniczna” określeniem „kontrola urzędowa”. W art. 46 ust. 1 wprowadzono także zmianę dotyczącą zamieszczonego w przepisie odesłania, poprzez zastąpienie go odesłaniem do rozdziału V rozporządzenia 2017/625. Dodatkowo, doprecyzowano przepis art. 47 ust. 1 w celu określenia rodzaju pasz, po kontroli których wystawiany jest dokument, o którym mowa w art. 47 ust. 1 pkt 1 ustawy o paszach (art. 5 pkt 14, 15 i 16 projektu).

W art. 53 ust. 1 pkt 31 i 32 odesłania do art. 6 uchylonego rozporządzenia 669/2019 zastąpiono odpowiednimi odesłaniami do regulacji zawartych w rozporządzeniu 2017/625, tj. do art. 56 ust. 4 i art. 65 (art. 5 pkt. 16 projektu).

VI. Zmiany w ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej.

Art. 8 projektowanej ustawy rozszerza katalog czynności urzędowych zwolnionych z opłaty skarbowej, poprzez dodanie w załączniku do ustawy z dnia 16 listopada o opłacie skarbowej pkt 16 i 17 odnoszących się do wydania pozwoleń, o których mowa w art. 24ba oraz art. 24bb ustawy zmienianej w art. 2 niniejszego projektu, tj. pozwoleń, odpowiednio, na:

- 1) przemieszczenie zarejestrowanych psów wojskowych lub poszukiwawczych i ratowniczych przez inny punkt wjazdu niż punkty wjazdu określone przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi⁶;
- 2) przemieszczenie zwierząt domowych, które nie spełniają warunków określonych w art. 6, 9, 10 i 14 rozporządzenia 576/2013.

Mając na względzie, że potrzeba wydania ww. pozwoleń aktualizuje się np. w przypadku wystąpienia kataklizmów bądź trwania działań wojennych na obszarze państwa trzeciego, projektodawca, w celu zapewnienia sprawnego działania w sytuacjach kryzysowych, zwolnił czynność urzędową wydania przedmiotowych pozwoleń z opłaty skarbowej, upraszczając tym samym procedurę ich wydania.

VII. Zmiany w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia

⁶ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 lutego 2016 r. w sprawie wykazu przejść granicznych, na których organy celne przeprowadzają kontrolę przemieszczanych w celach niehandlowych zwierząt domowych towarzyszących podróżnym.

Przepis art. 88 ust. 4 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia wskazuje organy odpowiedzialne za opracowanie planów awaryjnych, o których mowa w art. 13 rozporządzenia nr 882/2004. Zgodnie z ww. przepisem plany te są opracowywane, w zakresie posiadanych kompetencji, przez ministra właściwego do spraw zdrowia oraz przez ministra właściwego do spraw rolnictwa. Dodatkowo, w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach wskazano, że operacyjny plan awaryjny, o którym mowa w art. 13 ust. 1 rozporządzenia nr 882/2004 opracowuje Główny Lekarz Weterynarii i uzgadnia go z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, który zgodnie z ust. 3 jest następnie zatwierdzany przez Radę Ministrów. Tym samym inna jest obecnie podstawa prawna dla opracowania planu awaryjnego dotyczącego żywności, dla której właściwy jest minister właściwy do spraw rolnictwa, a inna dla planu awaryjnego dotyczącego pasz.

W związku z powyższym w art. 1 pkt 12 niniejszego projektu zaproponowano dodanie pkt 11a w art. 13 ust. 1 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, wskazującego Głównego Lekarza Weterynarii jako organ odpowiedzialny za opracowanie projektu planu awaryjnego, o którym mowa w art. 115 ust. 1 rozporządzenia 2017/625, dotyczącego:

- 1) żywności pochodzenia zwierzęcego;
- 2) żywności, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej;
- 3) pasz.

Zgodnie z projektowanym przepisem opracowany przez Głównego Lekarza Weterynarii projekt planu awaryjnego będzie zatwierdzany przez ministra właściwego do spraw rolnictwa. Przepis zawiera odesłanie do art. 115 ust. 1 rozporządzenia 2017/625, stanowiącego o obowiązku opracowania przez państwa członkowskie planów awaryjnych dotyczących żywności i pasz – wcześniej obowiązek ten wynikał z art. 13 rozporządzenia nr 882/2004.

W związku z uregulowaniem zagadnień związanych z opracowywaniem projektu planu awaryjnego oraz zatwierdzaniem planu awaryjnego, w projektowanym art. 13 ust. 1 pkt 11a ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, konieczne stało się uchylene art. 14 ustawy o paszach oraz nowelizacja art. 88 ust. 4 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, w ten sposób, by stanowił on podstawę prawną wyłącznie dla opracowania planu awaryjnego dotyczącego żywności, dla której właściwy jest minister właściwy do spraw zdrowia.

VIII. Zmiany w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców

Uchylenie art. 62 ust. 2 pkt 4 i 5 ustawy – Prawo przedsiębiorców, odnoszących się do ustawy z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej oraz ustawy z dnia 10 grudnia 2003 r. o kontroli weterynaryjnej w handlu, które zgodnie z art. 22 i 23 projektowanej ustawy tracą moc z dniem jej wejścia w życie, wynika z konieczności wyeliminowania z porządku prawnego odesłań do nieobowiązujących aktów prawnych.

IX. Przepisy epizodyczne, dostosowujące, przejściowe i końcowe

W art. 9 ust. 1 uregulowano kwestię przekształcenia granicznych posterunków kontroli w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej, funkcjonujących przed dniem wejścia w życie projektowanej, w punkty kontroli granicznej, o których mowa w art. 59 ust. 1 rozporządzenia 2017/625, w których przeprowadza się kontrolę zwierząt i towarów, wyznaczone na podstawie art. 15a ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

W art. 9 ust. 2 uregulowano status składów celnych i magazynów funkcjonujących przed wejściem w życie projektowanej ustawy, tj. zatwierdzonych na podstawie przepisów uchylanej ustawy z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej. Przyjęto rozwiązanie zapewniające zachowanie uprawnień powstałych w czasie obowiązywania ww. ustawy. Dotychczasowe składy celne i magazyny staną się wraz z wejściem w życie projektowanej ustawy składami celnymi uznanym decyzją, o której mowa w projektowanym art. 15f ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

Przepis art. 10 służy wyeliminowaniu mogących powstać wątpliwości co do ciągłości kadencji Rady do spraw Laboratoriów w związku ze zmianą brzmienia art. 7a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej. Projektowany przepis rozstrzyga jednoznacznie, że omawiana nowelizacja nie będzie miała wpływu na trwałość kadencji Rady do spraw Laboratoriów powołanej na podstawie dotychczasowych przepisów.

Zgodnie z przepisem przejściowym sformułowanym w art. 11, do czasu zatwierdzenia operacyjnego planu awaryjnego na podstawie nowych przepisów, tj. projektowanego art. 13 ust. 1 pkt 11a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, dotychczasowe operacyjne plany awaryjne pozostają w mocy.

W art. 12 ust. 1 projektu uregulowano wpływ znowelizowanej ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej na stosunki powstałe pod działaniem jej

dotychczasowych przepisów dotyczących wyznaczania lekarzy weterynarii niebędących pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej do wykonywania ustawowych zadań tej Inspekcji. W związku z wprowadzeniem rozwiązań mających na celu zapewnienie bezstronnego wykonywania tych zadań, polegających na obowiązku złożeniu przez wyznaczonego lekarza weterynarii oświadczenia, o którym mowa w projektowanym art. 16 ust. 2b i 2c ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (art. 1 pkt 15 lit. c projektu), konieczne było rozstrzygnięcie czy obowiązek ten rozciąga się także na lekarzy weterynarii wyznaczonych do wykonywania omawianych czynności przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy. W celu zapewnienia takich samych gwarancji w zakresie bezstronnego wykonywania zadań przez wszystkich lekarzy weterynarii, podjęto decyzję, by lekarze weterynarii wyznaczeni przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy złożyli oświadczenie, o którym mowa projektowanym art. 16 ust. 2b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, albo oświadczenie, że zachodzą okoliczności powodujące wątpliwości co do bezstronnego wykonywania czynności objętych wyznaczeniem lub że pozostają oni w konflikcie interesów w związku z wykonywaniem tych czynności. Na złożenie oświadczenia przewidziano termin 14 dni od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy. Zgodnie z art. 12 ust. 2 projektu, w przypadku niezłożenia oświadczenia zastosowanie znajdzie projektowany przepis art. 16 ust. 5 pkt 4a ww. ustawy dający powiatowemu lekarzowi weterynarii możliwość uchylecia decyzji o wyznaczeniu i rozwiązania umowy ze skutkiem natychmiastowym. Do uchylecia decyzji i rozwiązania umowy w przypadku złożenia przez lekarza weterynarii oświadczenia, które w swojej treści będzie informować o zachodzeniu okoliczności powodujących wątpliwości co do bezstronnego wykonywania czynności objętych wyznaczeniem lub pozostawaniu w konflikcie interesów w związku z wykonywaniem tych czynności, nie jest potrzebny przepis szczególny. W takim przypadku spełniona zostaje bowiem wprost przesłanka określona w projektowanym art. 16 ust. 5 pkt 4a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

Przepis epizodyczny zaproponowany w art. 13 określa sposób pierwszej realizacji obowiązku przewidzianego w projektowanym art. 17b ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (art. 4 pkt 14 projektu). Proponuje się, by pierwsze zestawienie informacji dotyczących osób, którym odstąpiono pozyskane przez nie dziki obejmowało okres od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy do końca roku poprzedzającego rok przekazania zestawienia. W ten sposób w przypadku wejścia w życie

ustawy z dniem 1 stycznia 2022 r., pierwsze zestawienie będzie składane będzie obejmowało okres od tego dnia do końca 2022 r. i będzie składane w terminie do dnia 31 stycznia 2023 r.

Przepis art. 14 ma na celu wyeliminowanie konieczności zaprowadzania nowych wykazów w związku z nowelizacją przepisu art. 20 ust. 1 pkt 1 lit. b i c, skutkującą zmianą nazw wykazów, o których mowa w tych przepisach.

W art. 15 rozstrzygnięto o stosowaniu nowych przepisów do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. W ten sposób, w sprawach prowadzonych na wniosek, konieczne będzie uzyskanie przez organy Inspekcji Weterynaryjnej tych danych, które podmiot będzie zobowiązanych umieszczać we wniosku w związku z wejściem w życie projektowanej ustawy.

Przepis przejściowy zamieszczony w art. 16 stanowi, że do kontroli wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotyczące zasad przeprowadzania kontroli i wykonywania innych czynności urzędowych zawarte w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej. Stosowania nowych przepisów jest uzasadnione datą, od której stosowanie jest rozporządzenie 2017/625 i zasadą pierwszeństwa przepisów Unii Europejskiej nad prawem krajowym.

W art. 17 uregulowano sytuację podmiotów prowadzących działalność na podstawie decyzji, o której mowa w art. 20 ust. 1 pkt 2 lit. a–d ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego, wydanej przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, w związku ze zmianami w zakresie informacji jakie należy zamieścić we wniosku o wpis do rejestru zakładów lub o zatwierdzenie zakładu i wpis do rejestru zakładów, danych zamieszczanych w rejestrze zakładów, o którym mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 lit. a, w wykazie podmiotów podlegających rejestracji, o którym mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 lit. b oraz w wykazie zakładów zatwierdzonych, o którym mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 lit. c, ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego. W celu ujednolicenia zakresu informacji zawartych w ww. rejestrze i wykazach, w stosunku do wszystkich widniejących w nich podmiotów, konieczne było opracowanie przepisów przejściowych, zobowiązujących podmioty wpisane do ww. rejestru i wykazów przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, do przekazania powiatowemu lekarzowi weterynarii dodatkowych informacji. Mając na uwadze znaczenie ww. rejestru i wykazów, przyjęto rozwiązanie, zgodnie z którym podmioty będą zobowiązane do złożenia oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Konieczność złożenia ww. oświadczenia zaistnieje także w przypadku, gdy doszło do zmiany danych podmiotu, w celu wyeliminowania

rozbieżności z danymi zawartymi w ww. rejestrze i wykazach. Mając na uwadze, że nałożony obowiązek nie stanowi istotnego obciążenia dla podmiotów sektora spożywczego, określony w art. 1 ust. 1 termin 6 miesięcy na złożenie oświadczenia należy uznać na wystarczający.

W związku z przewidzianą w projekcie nowelizacją art. 10 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (art. 5 pkt 8 lit. b projektu), a tym samym wprowadzeniu obowiązku zamieszczania we wniosku o wpis do rejestru zakładów albo wniosku o zatwierdzenie zakładu informacji o działaniach podejmowanych za pomocą środków porozumiewania się na odległość, w projektowanym art. 18 rozstrzygnięto, że informacje te będą musiały zostać przekazane także przez podmioty, które prowadzą taką działalność, a które zostały wpisane do rejestru lub zatwierdzone przed wejściem w życie nowych przepisów. Mając na uwadze, że nałożony obowiązek nie stanowi istotnego obciążenia dla podmiotów sektora paszowego, określony w art. 18 termin 6 miesięcy na jego realizację należy uznać na wystarczający.

Art. 19 służy wyeliminowaniu z obrotu prawnego decyzji administracyjnych wydanych na podstawie art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej. Przepis ten implementował do krajowego porządku prawnego art. 13 dyrektywy Rady 97/78/WE z dnia 18 grudnia 1997 r. ustanawiającej zasady regulujące organizację kontroli weterynaryjnych produktów wprowadzanych do Wspólnoty z państw trzecich (Dz. Urz. WE L 24 z 30.01.1998, str. 9; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 22, str. 247), który wymagał uzyskania przez podmioty gospodarcze zaopatrujące środki transportu morskiego w komunikacji międzynarodowej w produkty do konsumpcji przez załogę i pasażerów, pozwolenia na prowadzenie takiej działalności. W związku z uchynieniem ww. dyrektywy przez rozporządzenie 2017/625, przy jednoczesnym braku sformułowania podobnego obowiązku w jego przepisach, a także przepisach wydanych w trybie tego rozporządzenia, decyzje te stały się bezprzedmiotowe i należało je wyeliminować z obrotu prawnego.

Art. 20 służy zabezpieczeniu przechowywania rejestrów dostaw z innych państw członkowskich Unii Europejskiej prowadzonych na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 10 grudnia 2003 r. o kontroli weterynaryjnej w handlu. Zgodnie z art. 21 ust. 2 tejże ustawy dokumenty dotyczące dostaw należy przechowywać przez okres jednego roku od dnia dokonania dostawy. Przepis ten znajduje odpowiednie zastosowanie także do rejestrów, których mowa w art. 29 ust. 1. Brak przepisu przejściowego skutkowałby zniesieniem obowiązku przechowywania rejestrów z dniem wejścia w życie projektowanej ustawy i utratą

mocy przez ustawę z dnia 10 grudnia 2003 r. o kontroli weterynaryjnej w handlu. Obowiązek prowadzenia listy dostaw z innych państw członkowskich UE, ograniczony już jednak do produktów pochodzenia zwierzęcego, przewidziano w projektowanym art. 21e ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (art. 4 pkt 20 projektu).

W projektowanym art. 21 rozstrzygnięto o czasowym utrzymaniu w mocy rozporządzeń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi wydanych na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Z uwagi na wielość aktów wykonawczych wydanych na podstawie ww. przepisu, proponuje się, by obowiązywały one do dnia wydania nowych aktów wykonawczych, jednak nie dłużej niż 24 miesiące od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy. Zachowano także możliwość zmiany utrzymanych czasowo w mocy rozporządzeń.

Uchylenie ustawy z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej

Proponowane zmiany, w zakresie spraw uregulowanych dotychczas w przedmiotowej ustawie, mają na celu zapewnienie stosowania przepisów rozporządzenia 2017/625 oraz niektórych aktów delegowanych lub wykonawczych wydanych na podstawie tego rozporządzenia, w zakresie zasad przeprowadzania kontroli urzędowych oraz innych czynności urzędowych w odniesieniu m.in. do produktów pochodzenia zwierzęcego, w rozumieniu art. 3 pkt 19 ww. rozporządzenia, przywożonych na terytorium RP z państw trzecich.

Ustawa o weterynaryjnej kontroli granicznej wdrażała do prawa krajowego między innymi przepisy dyrektyw:

- 1) Rady 91/496/EWG z dnia 15 lipca 1991 r. ustanawiającej zasady regulujące organizację kontroli weterynaryjnych zwierząt wprowadzanych na rynek Wspólnoty z państw trzecich i zmieniającej dyrektywy 89/662/EWG, 90/425/EWG oraz 90/675/EWG (Dz. Urz. WE L 268 z 24.09.1991, str. 56; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 12, str. 58);
- 2) Rady 97/78/WE z dnia 18 grudnia 1997 r. ustanawiającej zasady regulujące organizację kontroli weterynaryjnych produktów wprowadzanych do Wspólnoty z państw trzecich, które zostały uchylone przepisami ww. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625. W związku z powyższym konieczne jest uchylenie niektórych przepisów ww. ustawy oraz dostosowanie przepisów tej ustawy do przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2017/625

w zakresie w jakim dotyczą one kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych sprawowanych przez Inspekcję Weterynaryjną w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przywożonych na terytorium RP z państw trzecich.

Wymienione dyrektywy zostały uchylone na mocy rozporządzenia 2017/625.

Dodatkowo należy uwzględnić niektóre przepisy Unii Europejskiej wydane na podstawie ww. rozporządzenia, tj.:

- 1) rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/2122 z dnia 10 października 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 w odniesieniu do niektórych kategorii zwierząt i towarów zwolnionych z kontroli urzędowych w punktach kontroli granicznej i w odniesieniu do określonych kontroli bagażu osobistego pasażerów i małych przesyłek towarów wysyłanych do osób fizycznych i nieprzeznaczonych do wprowadzenia do obrotu oraz zmieniające rozporządzenie Komisji (UE) nr 142/2011 (Dz.U. L 321 z 12.12.2019, str. 45) – w zakresie osobistych przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego oraz bezpośredniego przemieszczania produktów pochodzenia zwierzęcego i produktów złożonych przeznaczonych do spożycia przez załogę i pasażerów z jednego międzynarodowego środka transportu na inny międzynarodowy środek transportu;
- 2) rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/2124 z dnia 10 października 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 w odniesieniu do przepisów dotyczących kontroli urzędowych przesyłek zwierząt i towarów w tranzycie, przeładunku i w trakcie dalszego transportu przez terytorium Unii oraz zmieniające rozporządzenia Komisji (WE) nr 798/2008, (WE) nr 1251/2008, (WE) nr 119/2009, (UE) nr 206/2010, (UE) nr 605/2010, (UE) nr 142/2011, (UE) nr 28/2012, rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/759 i decyzję Komisji 2007/777/WE (Dz.U. L 321 z 12.12.2019, str. 73) – w zakresie uznawania składów do składowania przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego, materiału biologicznego, produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, produktów pochodnych, siana i słomy oraz produktów złożonych;
- 3) rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/2126 z dnia 10 października 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 w odniesieniu do przepisów dotyczących określonych kontroli urzędowych odnoszących się do niektórych kategorii zwierząt i towarów, środków stosowanych po

przeprowadzeniu tych kontroli oraz niektórych kategorii zwierząt i towarów zwolnionych z kontroli urzędowych w punktach kontroli granicznej (Dz.U. L 321 z 12.12.2019, str. 104) – w zakresie kontroli mrożonego tuńczyka wylądowywanego bezpośrednio w portach Unii ze statku rybackiego pływającego pod banderą państwa trzeciego.

Zakres stosowania powyższych rozporządzeń w pewnym zakresie pokrywa się z zakresem stosowania przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej. Uchylenie ww. ustawy pozwoli na uniknięcie podwójnych regulacji, a także wyeliminowanie z krajowego porządku prawnego przepisów niezgodnych z przepisami rozporządzenia 2017/625 (art. 22 projektu).

Uchylenie ustawy z dnia 10 grudnia 2003 r. o kontroli weterynaryjnej w handlu

W związku z faktem, iż znaczna część przepisów przedmiotowej ustawy stanowi powtórzenie regulacji obecnie zawartych w rozporządzeniu 2017/625, niezbędne było uchylenie tej ustawy, w celu uniknięcia podwójnych regulacji, a także niezgodności przepisów krajowych z przepisami rozporządzenia 2017/625 oraz aktów wykonawczych i delegowanych wydanych na jego podstawie (art. 23 projektu).

Ustawa *o kontroli weterynaryjnej w handlu* wdraża do prawa krajowego między innymi przepisy dyrektywy Rady 89/662/EWG z dnia 11 grudnia 1989 r. *dotyczącej kontroli weterynaryjnych w handlu wewnątrzspółnotowym, mającej na względzie budowę rynku wewnętrznego* (Dz. Urz. WE L. 395 z 30.12.1989, str. 13, z późn. zm.), która to dyrektywa została uchylona przepisami ww. rozporządzenia unijnego.

Przedmiotowy projekt jest objęty przepisami prawa UE.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt ustawy zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Ponadto projekt zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt przedmiotowej ustawy nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt zakłada utrzymanie w mocy przepisów wykonawczych wydanych na podstawie zmienianych ustaw, nie dłużej jednak niż 24 miesiące od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.

Projektodawca proponuje, by ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2022 r. z uwagi na regulacje mające znaczenia dla prowadzenia działalności gospodarczej, w szczególności dotyczące zmian rozdziału 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, dotyczącego opłat za czynności urzędowe wykonywane przez tę Inspekcję. Zmiany te mają na celu dostosowanie krajowych regulacji do zasad pobierania opłat uregulowanych przepisami tytułu II rozdziału VI rozporządzenia 2017/625. Proponowany termin wejścia w życie ustawy jest zgodny z Uchwałą Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (art. 24 projektu).

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

Projektowana ustawa nie będzie miała bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

Projektowana ustawa nie jest sprzeczna z przepisami ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. Proponowane ograniczenia i obowiązki administracyjne wobec przedsiębiorców są proporcjonalne i uzasadnione. Jednocześnie regulacje projektowanej ustawy w takim samym stopniu dotyczą dużych przedsiębiorców, średnich przedsiębiorców, jak i mikroprzedsiębiorców. Tym samym wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało negatywnego wpływu na sytuację ekonomiczną i konkurencyjność mikroprzedsiębiorców.

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt ustawy został zamieszczony w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UC 59.